

New York, N. Y.

Literatūros vakaras

Lapkričio 25 d. 4 v. Baltic Freedom House, 131 East 70th St., Manhattan, įvyksta literatūros vakaras, parengtas Demokratinio Darbo Talkos. Savo kūrinius skaitys šie mūsų rašytojai: A. Kašubienė (jos pirmas viešas skaitymas), A. Landsbergis, J. Mekas, A. Mekas, J. Petėnas ir A. Skėma.

J. Petėno kūrybą skaitys akt. V. Žukauskas.

Vieši literatūros vakarai yra graži kultūrinės veiklos tradicija, duodanti progos iš pačių rašytojų lūpų susipažinti su jų darbais, o taipgi tiesioginis kontaktas su pačiais rašytojais prasmingai pagyvina mūsų kultūrinį gyvenimą.

Kviečiame į šį literatūros vakarą atvykti visus, kas tik turi laiko ir laiko. Jei kas dėl neapsižinėjimo ar adreso nežinojimo nėra gavęs pakvietimo — nereikia, kad jis nėra kviečiamas.

Kviečiame visus — įėjimas laisvas.

Demokratinio Darbo Talka

— Berankiai, besąjau lietuviai: laisvo invalida tremtyje laukis Javo pasąlytis Anks. diene

Tigrai Afrikoje

(Mažas feljetonas)

Labai teisinga rusų liaudies patarlė: "Mokykis visą savo amžių, o mirdamas vis dar kvailas būsi". Ypač ji tinka tokiems, kaip man, kur į antrąjį savo gyvenimo puslį iritasi. Mat, šitokio amžiaus būdamas, imi nejučiomis atsilikti nuo progreso. Gerai dar, kad retkarčiais koki laikraštuką pavartai, tai ir apsišvieči. Sakykime, iki šiol nežinojau, kad tigrai veisiasi Afrikoje. Vadinasi, atsilikimas. Pasirodo, kad jų į Afriką prileido, nelyginant karos ir prūdą, ir net filmuoją kartu su liūtais, raganosiais, dramblių ir "kitokiais" žvėriniais. Jei ir Jūs netikite — paskaitykite š. m. lapkričio 13 d. "Draugo" numerio penktame puslapyje apie "Afrikos žvėris".

Idomu, kokių dyvi pamatysime filmuose, kuriuos žada pademonstruoti lapkričio 17 ir 24 d.

L. U.

Senatorius Thomas H. Kuchel pažada lietuviams paramą

JA V-bių senatorius Thomas H. Kuchel (dešinėje) sveikina su L. Valiuku, Kalifornijos Lietuvių Respublikonų pirmininku.

Senatorius Thomas H. Kuchel iš Kalifornijos buvo perrinktas 6 metams. Didelio palankumo lietuviams rodė ir seniau. Jojo kandidata tūrą Kalifornijos lietuviai rėmė, ir jis laimėjo prieš savo oponentą virš 400,000 balsų persvara. Po rinkimų Kalifornijos Lietuvių Respublikonų pirm. L. Valiukui parašė šio turinio laišką:

"Mr. Leonard Valiukas, President American - Lithuanian Republicans of California, 906 West 34th Street, Los Angeles 7, California.

Omaha, Nebr.

Lietuvių kalba yra privaloma

Nuo lapkričio 12 d. į šv. Antano parapiją mokyklą lietuvių kalba įvesta į reguliarias pamokas, t. y. kaip visiems privalomas dalykas. Čia nuosirdus ačiū šv. Kazimiero seselių Motinėlei, Omahoje mokytojų, jančioms kazimierietėms, ypač ses. Miriam, ir Tėvų Komitetui, kuriam šimet vadovauja Elžbieta Petrikonienė.

Tremtinukų šv. Antano mokykloje yra 126 (ana, 8 skyriuje 16 tremtinių ir 9 čiagimiai). Bet svarbiausiu argumentu paimta bendrasis dėsni — į JAV mokyklą įvesti kurią nors antrą privalomą kalbą. Lituanistinių dalykų vedėja paskirta energingoji sesuo Miriam. Be to, dėstys sesuo Filomena ir kun. dek. J. Tautkus (visai nemokančių lietuviškai grupę ves sesuo Marionetta). Visi mokiniai suskirstyti į 3 grupes. Be 5 lietuvių kalbos pamokų kas savaitę, dar bus 2 tikybės pamokos lietuvių kalba.

Jaunieji šoka

Sporto klubo "Lituanicos" taūlinių šokių būrelis spalio 22 d. atliko kelis šokius per TV. Būreliui vadovauja mkt. L. Jonyrienė. O štai būrelio nariai pavardžiai:

R. Cicėnaitė, St. Naujokaitytė, Z. Vingelytė, M. Varnaitytė, M. Laureckytė, Z. Lašaitytė, V. Drukteinytė, L. Povilaitytė, T. Benkūtė ir V. Mockutė;

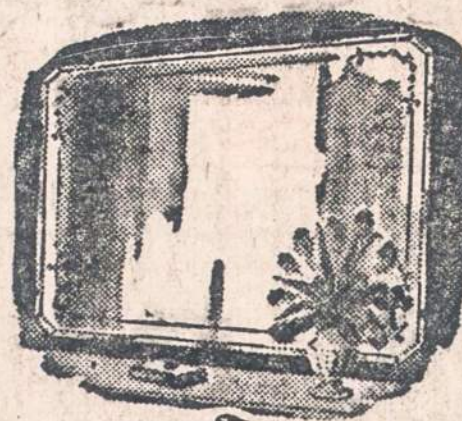
A. Poečiūsis, A. Leškys, St. Naujokaitis, St. Lašaitis, R. Mickevičius, E. Nelsas, K. Kavaliauskas, A. Mickevičius, J. Benkis ir V. Kazlauskas.

Linkėtina ir toliau sėkmingai atstovauti mūsų platinę meną kitataučių ir savųjų tarpe.

Kor.

DOVANOS KALĖDOMS

Dovana gražuolei nuotakai.

Dovanos visiems šeimos nariams, draugams. Dovanos naujiems namams papuošti. Aplankykite mūsų didingąjį VENECIJOS KAMBARI, išpuostą naujaisiomis ir geriausiomis dovanomis, tinkamomis kiekvienai progai.

Parinkite dovanas dabar.

NORMAL GLASS COMPANY

7530 So. Halsted Street

HUDSON 3-4000

Saulėta Florida kviečia Jus atvykti į lietuvių

The New BOLIVAR Hotel

740 OCEAN DRIVE, MIAMI BEACH, FLORIDA. Tel.: Jefferson 8-8716

Skauniai įrengtas naujas pastatas prie pat okeano. Lūksusiniai kambariai pagal kiekvieno pajamas. Ideali vieta arti krautuvų, teatrų ir garsaus pasaityje Lincoln Road. Žemos kainos.

Visi kambariai turi privačias vonias, dušus ir telefonus. Kelių minučių atstumu nuo restoranų, naujos auditorijos ir mėskejojimo krantinės. Dveikimas iš okeano ateina tiesiai į Jūsų kambarį. Hotelis turi centralinę šildymo bei šildymo sistemą. Atidaryta istisus metus. Yra pilnai įrengtas solariumas (sun deck) moterims ir vyrams atskirai. Visų kambarių langai išeina į lauką, yra lifas (elevator), kortų kambarys.

MAUDYMASIS OKEANE TIESIAI IŠ JŪSŲ KAMBARIO.

PILNAS PATARNAVIMAS PAPLŪDIMYJE.

Dėl vietų rezervavimo prašome rašyti:

MR. J. PETRAUSKAS, "THE NEW BOLIVAR" HOTEL,

740 OCEAN DRIVE, MIAMI BEACH, FLORIDA

arba skambinti telefonu: Jefferson 8-8716, Miami Beach, Fla.

KĖDĖS NUO \$29.10 IR BRANGESNĖS

Kėdės tinkamos Kalėdų dovanoms

Didžiausias pasirinkimas ĮVAIRIŲ BALDŲ

Duodame prekes išmokėjimais —Lietuvių valdoma įstaiga.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav. ROOSEVELT FURNITURE COMPANY 2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711 Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

DABAR JAU METAS PAGALVOTI APIE

JUSŲ SANTAUPU SAUGUMA

Žemiau išvardintieji dalykai padaro STANDARD FEDERAL stipriausia ir labiausiai pasižymėjusia Chicagos taupymo bendrove:

1. Virš 44 milijonai dolerių investuoti į Government Bonds ir veteranų morgiaus, dalimi garantuotus U. S. valdžios įstaigos.
2. Turtas virš \$58,000,000.00 Atsargos Fondas virš \$ 5,000,000.00
3. Nuo 1909 metų visada išmokėjome pagal pareikalavimą.
4. Federal Savings and Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank sistemos narys,
5. Sumažink rūpesčius. Taupyk saugiai. Visuose skyriuose mes mokame vienodą dividendą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų, iškaitant šeštadienius. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakarė. Trečiadieniais visai neatidaro.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOV'T. JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Ave. at Sacramento) PHONE: Virginia 7-1141

Nuospaudų ir sukietėjimų greitam gydymui pirkitė X-IT tepalą ir pleisterio (pad) pas savo vaistininką.

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA Visų rūšių apdraudimas. Automobilų finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos. JONAS KIRVAITIS, WAIBROOK 5-5671 INTERSTATE INSURANCE AGENCY 6108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

DUONA IR ĮVAIRIAS SKANIAS BULKUTIES KEPA BRUNO'S KEPYKLA 3339 SO. LITUANICA AVE. Tel.: Cliffsides 4-6376 Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčiame į visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tinkamas. Viskas apdraud.

ANTANAS VILIMAS 3415 So. Lituanica Ave. CHICAGO, ILLINOIS Tel. FRontier 6-1882

GRADINSKAS

Krautuvė ir Dirbtuvė BLAUPUNKT vokiški aparatai: patefonai, Hi-Fi, spalvota TV. J. G. TELEVISION CO. 2512 W. 47th ST. Tel.: FR 6-1998

ARTRITAS - REUMATIZMAS Nauji vaistai skaudantiems raiumenims ir sustiriusiems sąnariams. Greitam paraudus sąnarių ir patinusių sustiriusių raiumenų gydymui vartokite AMERPOL tepalą ir tabletes. Tepalas — 79c., tabletės — \$1.50. Kreipkitės į savo vaistininką arba rašykite AMERPOL, Chicago 22, Ill.

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETJOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turite naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas. 2313 W. 91st St., Chicago 20, Ill. Tel.: PRescott 9-2781

BALDU PERKRAUSTYMAS Iš arti ir toli NAUJAS SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS. Pigus, sąžiningas patarnavimas su pilna apdrauda. R. ŠERENAS 4546 SO. WOOD STREET Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PLAŠĖ ŽOLĖ Plašė arba Asuklis. Oskabardis žolė nuo inkstų, puslės silpnųjų, kraujais vemimo, vandeninės ligos, betvarkingo šlapinimosi, lytiškų ligų, šita žolė yra turtinga mineralais, kaip tai: Calcium, Silicium, Sulphur, ir yra žmonių, kurie negeria kavos ar arbatos, tik geria šitos žolės arbatą. Svaras \$3.00. Medleva žievės yra geriausia gyduolė nuo vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai ji nepakenkia sveikatai. Ji lengvai liuosuoja vidurius, stabdo galvos skaudėjimus ir pri- duoda kūnui gyvumo ir skaistumo. Svaras \$2.00.

ALEXANDER'S CO. 414 BROADWAY So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

KASDIEN: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPR, 1490 kilocycles Tel.: HEMlock 4-2413 7159 S. MAPLEWOOD AVE. Chicago 29, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TUESDAY, NOVEMBER 20, 1956

ŠIANDIEN PROGA!

J. Janušaičio ir J. Mažeikos Midwest Maisto - Likerio Krautuvėje

2515 West 69th Street Tel.: PR 8-9259

Specialios kainos lapkr. mėn. 20, 21 ir 22 d.d.

IMPORTUOTA PORTUGALISKA		
10 metų Brandy	5th	\$379
MARTEL, prancūziškas konjakas	5th	\$495
BISQUIT	5th	\$485
HENNESSY 3 STARS	5th	\$510
KUJAF VYNAS	5th	\$164
PORTUGALISKAS importuotas vynas	5th	95c
VODKA, WHISKEY IR DRY GIN	5th	\$298
VYNAS GALIONAIS		\$295

ir daug kitų gėrimų specialiomis kainomis.

Piknikams ir įvairiems parengimams perkant dideliais kiekiais duodama speciali nuolaida. Gaunami lietuviški ir MAMYTES sūriai, importuoti grybai, uogienė, lietuviška įvairi duona, šveicariški sūkoladai, gražiosios dėžės dovanoms, šviežios namų gamybos dešros ir kiti gaminiai kaip vietiniai, taip ir importuoti iš užsienio. Kainos neaukštos.

KRAUTUVĖ ATDARĄ KASDIEN NUO 7 V. RYTO IKI 10 V. VAK.

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

Po \$1.00 vienas:

Zygis į Vilnių ir Pakiristų Berželi Vyrų Oktetas "Aidai" Slama Silko Vėjas ir Ramų Cia Gyventi Radio Kvarietas "Rūta" Kur Bėga Šešupė ir Draugai ir Kova Choras Karvelėli ir Jūra Choras Linksmy Laikų Polka ir Kova, Kova Polka Orkestras Paskutinis Sekmadienis—Tango ir Vyrų Užkim—

Fokstrotas Solo, Šabaniauskas Kanarkų Fokstrotas ir Nutilk, Sirdie—Tango Solo, Šabaniauskas Tylkiai Nemumėlis Teka ir Visur Tyla Solo, Babravičius Griuvėsių Gėlėle ir Našlaitės Kapas—Duetas: Pupų Dėdė ir Dėdienė Tu, Lietuva ir Drulka: Duetas: Pupų Dėdė ir Dėdienė Kai AS Turėjau ir Kam Sori Žirgeli—Duetas: Vanagaitis ir Olsauskas Marcinkonių Polka ir Virginijos Polka Orkestras Dariau Lyseles ir Jonelio Polka Solo, Saukevičius Vainikas I ir II dalis Lietuviškų melodijų pynė Geismai ir Svajonės ir Oželis Kvarietas su Orkestru Gyvenk, Juokis ir Mylek ir Dzinguliukai Duetas su Orkestru

Po \$1.50 vienas:

Klumpės ir Vežė Mane iš Namų Budriūno Vyrų Kvarietas 1 Kova ir Gyvenimo Aidai ir O, Dalele Budriūno Vyrų Kvarietas Valsas, Zvakė ir Plastakė Budriūno Vyrų Kvarietas Subatos Vakareli ir Tėvynei Budriūno Vyrų Kvarietas Alutis ir Sauksmas Budriūno Vyrų Kvarietas Zemaitiška Liaudies Daina ir Subatos Vakareli Svedo Ansamblis Apie Palvą Arkli ir Kikilis Svedo Ansamblis Nudavė Dukrelę ir Aviza Prašė Solo, R. Marjosiū Barkarolė ir Suteimo Duetas Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitytė Žvaigždės ir Temsta Dienelė—Duetas

Cigonės ir Nokturnas—Duetas, Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitytė Tyliajį Naktį ir Sveikas Jėzau Gimusi— Solo—Izabelė Motekaitienė su vargonais Gul Šiandieną ir Linksmy Giesmė Solo—Izabelė Motekaitienė su vargonais

Rekordus siunčiame ir paštu į kitus Amerikos miestus ir į kitas pasaulio valstybes. Amerikoje pašto ir supakavimo išlaidoms siųskite ekstra \$1.50, Kanadon—\$2.50. Į kitas valstybes proporcingai daugiau. Siųsdami rekordų užsakymus, siųskite ir money orderį kartu. COD rekordų nesiunčiame.

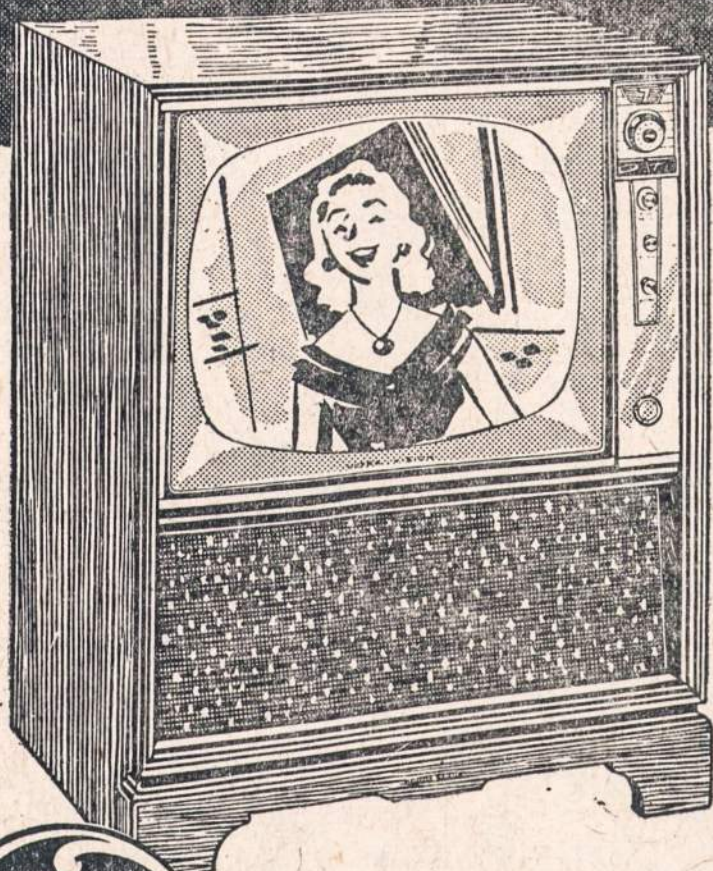
Naujos Lietuviškos Kafėdinės atvirutės po 10 centų viena. Už \$1.00 gausite 12 Kalėdinių atviručių, su prisintūmu.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 South Halsted Street CHICAGO 8, ILLINOIS

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

SEE what you get
WITH THIS NEW
General Electric TV Console

261 square inches of viewable area — Model 21C160. Available in genuine mahogany, blonde oak or cherry veneers

Here's truly fine quality television — made by famous General Electric — and priced no more than sets of far lesser quality! Just look at these features!

- FAMOUS G-E ULTRA-VISION
- MOVIE-SCREEN PICTURE CLARITY
- ALUMINIZED TUBE
- UP-FRONT PUSHBUTTON POWER TUNING
- DARK-TINTED SAFETY GLASS
- G-E GLAREJECTOR
- SET-AND-FORGET VOLUME CONTROL
- PUSH-PULL POWER SWITCH
- POWERFUL G-E CHASSIS
- DYNAPOWER SPEAKER
- REMOTE CONTROL CHANNEL SELECTOR (optional)

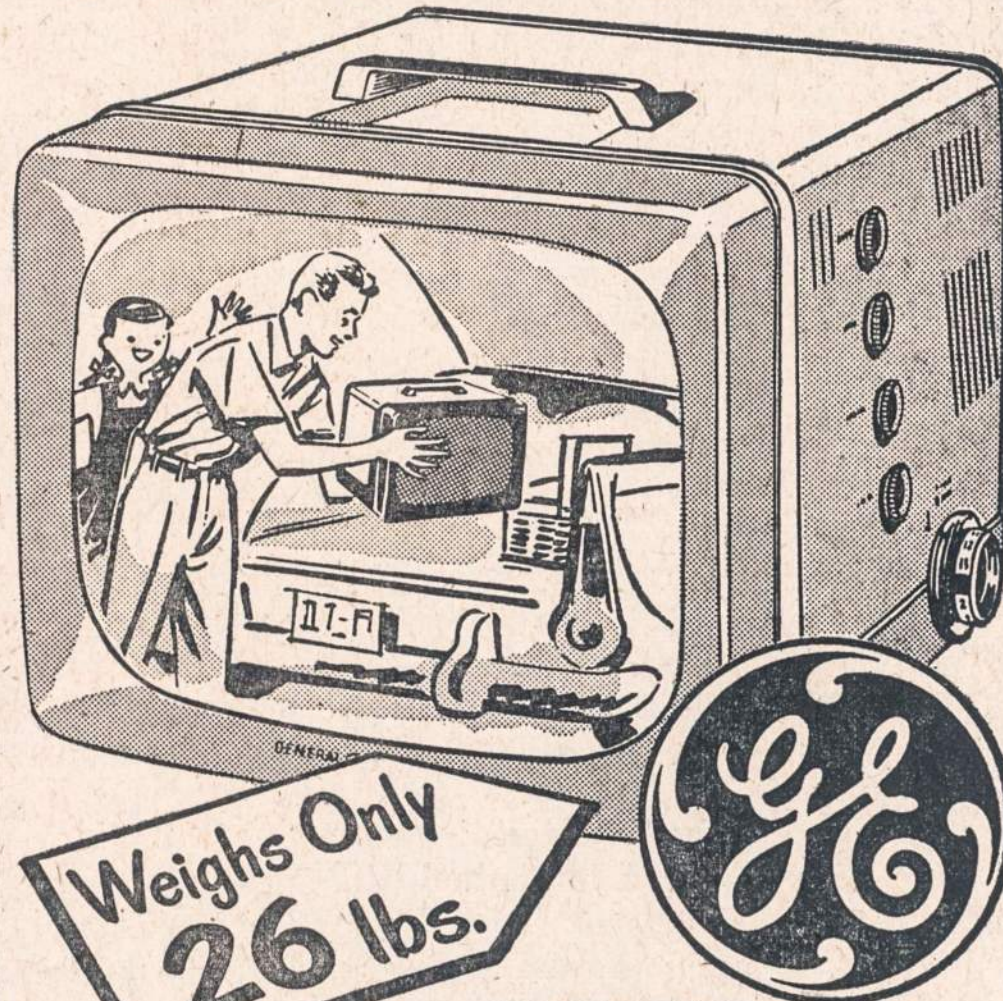
Come In and Be Convinced!

TV Model 21C160 \$319⁹⁵ Available in blond \$329⁹⁵
LESS GIGANTIC TRADE-IN ALLOWANCE!

Everywhere You Go...

GENERAL ELECTRIC

Portable TV

Weights Only
26 lbs.

"COMPANION"

95 square inches of viewable area — Model 14T017.

- Aluminized picture tube.
- Works anywhere a console will work!
- Powerful G-E chassis!
- Choice of two-tone cabinet finishes!

Come in for Demonstration Today!

Portable TV Model 14T017
GE Portable TV prices from \$99⁹⁵ and up

CHRISTMAS

LAY-Away

PLANS

G-E Automatic Dishwashing

NOW AT NEW

Low Prices!

Mobile Maid
DISHWASHER

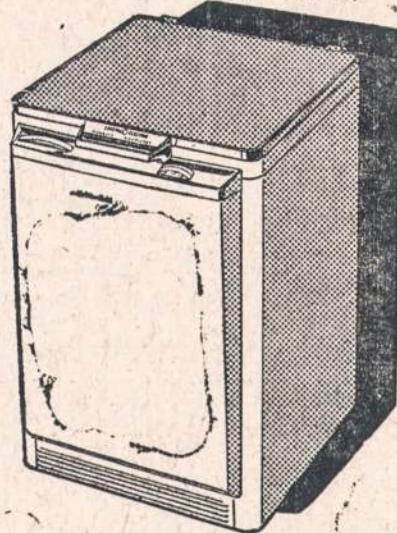
NO INSTALLATION

Hot water enters and used water drains away through easy-to-use connector that snaps onto the hot water faucet of any sink.

• GIANT-SIZE CAPACITY
Holds family service for ten. For parties, takes up to 64 glasses... all at once.

• WASHES EVERYTHING
Really sanitizes (and dries) dishes, pots, pans, silver and glassware sparkling clean... cleaner than normal hand dishwashing!

• COMPLETELY AUTOMATIC
Power pre-rinses, then washes, rinses and dries... just load, start and relax! No hand rinsing necessary!

MODEL SP-40P

plus

ROLL-AROUND
CONVENIENCE AND
COMPACT DESIGN...
STORES
ANYWHERE!

NEW GENERAL ELECTRIC
"FLUSHAWAY DRAIN"
eliminates hand rinsing for good.

PORTABLE DISH WASHER Model SP40P \$199⁹⁵ DRYER Model 820 \$279⁹⁵
10 DAY FREE HOME TRIAL Less Gigantic Trade-in Allowance!

NEW 1957 GENERAL ELECTRIC
FILTER-FLO® WASHER

Two wash speeds, two spin speeds for
"just right" washing of all types of fabrics

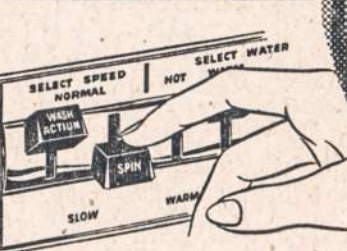
NO LINT FUZZ
ON CLOTHES

Wash water is circulated and filtered to give you cleaner clothes. Lint is caught in the filter—not on your clothes. Sand and soap scum are automatically removed.

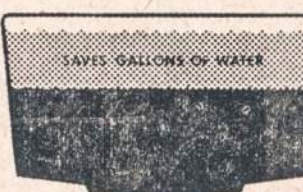
TWO WASH SPEEDS,
TWO SPIN SPEEDS

Your choice of Normal or Slow wash action, Normal or Slow spin speed... or any combination you choose for all types of washable fabrics. You simply pre-set your selection.

WATER SAVER
FOR SMALL LOADS

Save over 20 gallons of water when washing a small load. All you do is touch the fingertip selector when the desired water level is reached. Also, your choice of warm or cold water rinse.

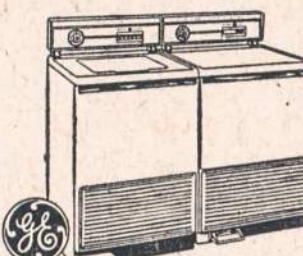
BIG CAPACITY

Washes 10 pounds of regular family wash and up to 12 pounds of special heavy fabrics. Over 50% more clothes capacity than many other automatics.

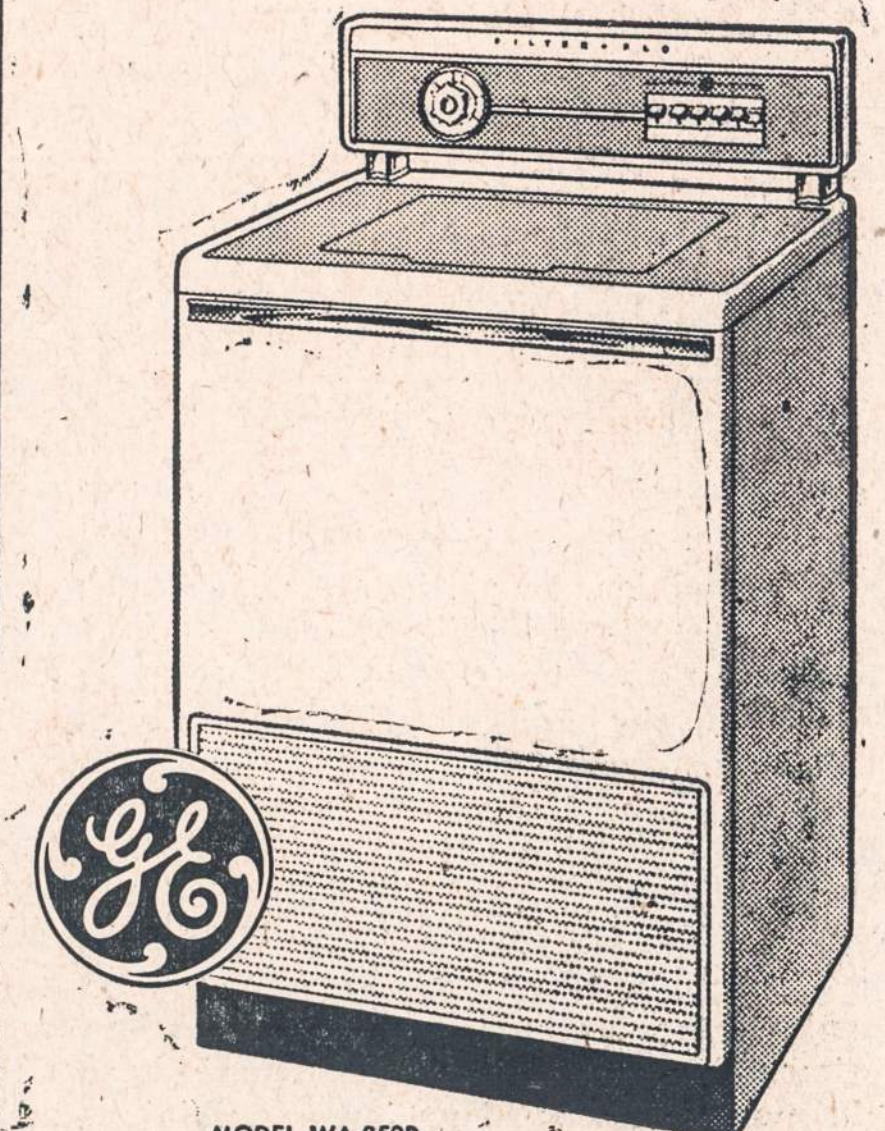
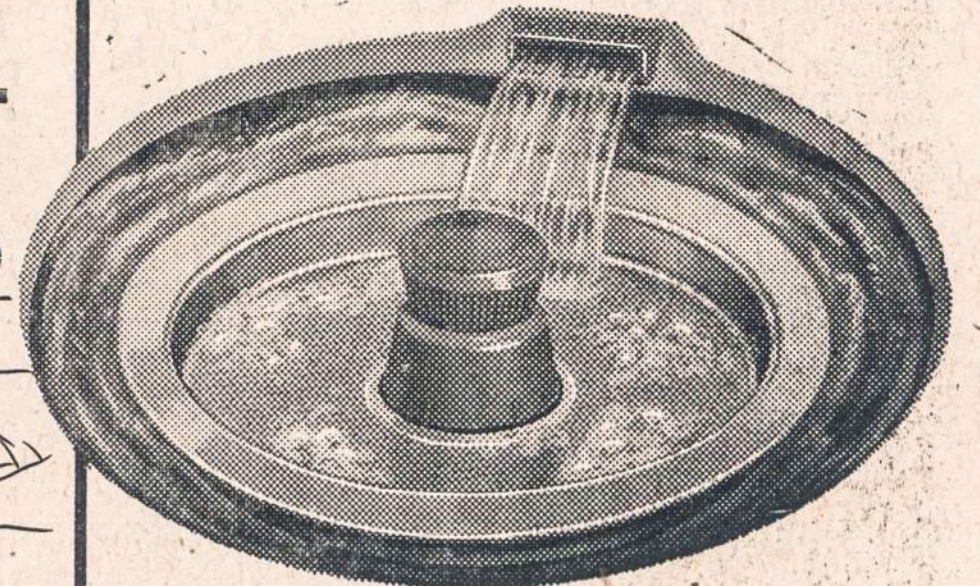
MATCHING DRYER with
AUTOMATIC CONTROL

Control automatically adjusts drying time and temperature to the individual load. New air system for fast drying at safe, low temperatures. Operates on 115 or 230 volts.

New G-E Filter-Flo Washer Cleans and Recleans
the Wash Water to Give You Cleaner Clothes

Removes lint, sand and soap scum. And, with the new convenience of two wash speeds and two spin speeds, you can pre-set the controls when you start the washer and let the washer do the work—whether you wash a regular family load or your delicate lingerie. The modern control panel, mounted on pedestals, has one simple dial that lets you choose washing times from 1 to 15 minutes and special short rinse and spin times. The fingertip selectors, so easy to use, let you choose washing speeds, water temperature and the amount of wash water. Truly a remarkable washer—you should see it today!

MODEL WA-850P

Model 855 P WASHER WITH BUILT-IN SUD RETURN SYSTEM \$389⁹⁵
LESS GIGANTIC TRADE-IN ALLOWANCE!

LEO BERMAN FURNITURE AND APPLIANCE STORES

1638 WEST 63rd STREET Phone: HEmlock 4-6800 OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS 3422 MICHIGAN, EAST CHICAGO, INDIANA Phone: Waterfall 8-8400
(1 block West of Ashland on 63rd Street)

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kainos:
Chicagoje paštu:
Metams \$10.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išsiuntimą:
Viena kopija 5c.
Savaitė 30c.
Mėnesiai \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$2.50
Užsiuntimo: \$1.00
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Kremliaus Nuolaidos Gomulkai

Lenkų komunistinės vyriausybės delegacija su Vladislavu Gomulka priešakyje, nuvykusi į Maskvą, keturias dienas tarėsi su Rusijos diktatoriais ir, kaip atrodo iš paskelbto spaudoje komunikato (pranešimo), laimėjo žymių Kremliaus nuolaidų. Jos liečia daugiausia sąlygas, kuriomis sovietų garnizonai bus palikti lenkų teritorijoje, ir ekonominius bei finansinius reikalus.

Susitarimu, pasiektu tarp Gomulko ir Kremliaus valdovų, sovietų armijos daliniai nesikiš į Lenkijos vidaus reikalus ir nesiims jokių žingsnių, kurie galėtų pažeisti Lenkijos suverenumą. Jie stovės paskirtose vietose ir nejudės iš savo bazių be lenkų vyriausybės sutikimo. Jie turės klausyti Lenkijos įstatymų. Prieš keliančiam per lenkų teritoriją, sovietų armijos daliniai turės iš anksto pranešti lenkų vyriausybei, nurodant tiksliai, kada ir kokių kelių jie ketina važiuoti. Šiais klausimais būsianti netrukus pasirašyta speciali sutartis.

Sovietų valdžia prižadėjo grąžinti Lenkijon visus lenkus tremtinius ir kalinius, esančius Sovietų Sąjungos teritorijoje.

Kremlius pažadėjo paskolinti Lenkijai 1,400,000 tonų grūdų ir suteikti jai \$175,000,000 ilgo termino kreditų mokėjimui už prekes, kurios bus perkamos Sovietų Sąjungoje. Be to, jisai sutiko panaikinti Lenkijos „išskolinimą“ Sovietų Sąjungai ir tuo būdu atitaisyti skriaudą, kuri buvo padaryta Lenkijai, už pusdykį imant jos anglis.

Už šitas Kremliaus nuolaidas Gomulka prižadėjo „kooperuoti“ su Sovietų Sąjunga, remti jos užsienių politiką, nesipriešinant nei ir tokiems žiauriems Kremliaus darbams, kaip Vengrijos revoliucijos malšinimas. Gomulka nereikalavo, kad sovietų armija būtų visiškai ištraukta iš lenkų teritorijos, nes jisai bijo, kad vieni lenkai nepajėgs atsilaikyti prieš vokiečius, kurie siekia atgauti savo žemes, Maskvos „padovanotas“ Lenkijai. Vakarų valdžios šitos „dovanos“ nepripažįsta.

Čia ir yra ta virvė, kuri pririšo Lenkiją prie sovietų imperijos. Tikėdamiesi Maskvos pagalbos prieš vokiečius, lenkai negali nutraukti su ja visus saitus; yra priversti prašyti jų finansinės paramos ir laikyti krašte antideokratinį režimą, panašų į Jugoslavijos. Tai eina į naudą Gomulkai, kuris, matyt, vis dar tebėra komunistas.

Tuo neteisėtai atplėstų nuo Vokietijos žemių klausimu, deja, eina išvien su Gomulka ir daugelis lenkų, priešingų komunizmui. Kaip ilgai jie eis, pamatysime. Bet ta savo noru priimta karinė ir ekonominė priklausomybė nuo Maskvos gali lenkams brangiai kainuoti, jei Kremlius susitartų su vokiečiais.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

JONAS URMONAS

Čekoslovakų belaisviai rusų pilietiniame kare

13. Metė gydytojai po kokių skūrinį kapšį pilną aukštinį pinigų. Dar pridūrė: „Jeigu tau reikės ragučių ar arklį — ateik, — aš tau duosiu, kiek tau reikės“.

Baudžiamųjų būrių siuntimas

1919 m. pavasarį ten, kaip ir visam Sibire, slautė dėtėtosios šiltinės epidemija. Keletą tokių ligonių teko priimti į minėtą kurorto ligoninę. Begydydama ligonius, ta liga užsikrėtė ir gydytoja, bet pradžioje ligos buvo pilnoje sąmonėje. Ji gulėjo ne ligoninėje, o savo bute, nes ten gyveno be šeimos. Į kaimą atvyko baudžiamasis kariuomenės būrys, vadovaujamas pulkininko N. Pulk. N. isakė kaimo seniūnui tuojau jam paduoti tam tikrą skaičių pastorių. Seniūnas jo įsakymą negalėjo išpildyti, nes kurorto kaime mažai turėjo arklų. Pulkininkas N. liepė seniūną išplakti. Beplakant seniūnas mirė.

Pulkininkas N. atėjo į ligoninę ir iš felčerio pareikalavo spirito. Felčeris pasakė, jog spirito laiko savo žinioje gydytoja, bet ji dabar serganti dėtėtąja šiltine.

Pulkininkas įsibrovė į sergančios gydytojos butą ir griežtu tonu pareikalavo spi-

rito. Kai gydytoja į jo reikalavimą nekriepė jokio dėmesio, pulkininkas ją iškoliojo, nusikeikė trijų aukštų keiksmų ir pasakė: „Tavo laimė, kad sergi; kitaip būtum paragavusi pylos. Bet atmink, kad kai tu pagysi aš vėl atvyksiu ir tave ryškštem pavaišinsiu“.

Tie kariuomenės baudžiamieji būriai pagautus bolševikų komisarų ar svarbesnius pareigūnus bei partizanų čia pat pakardavo arba sušaudydavo, o šiek tiek įtariamus suimdavo, pavaišindavo ryškštemis ir sugrūdavo į kalėjimus. Bolševikai partizanai pagautus tokius veikėjus ar šlaip svarbesnius Kolčako valdžios pareigūnus atsilygindami taip pat pakardavo ar sušaudydavo. Vadinas, ir vieni ir kiti naikino priešus, o tie priešai buvo broliai rusai, kurių gyslose tekėjo tas pats kraujas.

Po egzėkucijų baudžiamieji būriai girtuokliaudavo ir giedodavo: „Dieve saugok carą“. Laimei, veiklių baudžiamųjų būrių nedaug tebuvo. Daugumas jų paprastai nieko neveikdavo, o nuvykę į tolimus Sibiro užkampius tik lėbavo. Nors tie būriai Sibiro valdžiai buvo nuostolingi, bet buvo naudingesni už veiklius būrius, nes jie nekirsino gyventojų prieš valdžią.

Pro Kokčėtaro miestą vežė daug baudžiamųjų būrių suimtu kaimiečių į Omsko kalėjimą. Bet keistai atrodė, kad visi vežamieji gulėjo išsitiesę ant pilvų. Pasiškę, jog jie nebegali nei sėdėti, nei kilti

gulėti, nes jų pasturgaliai buvo baisiai sukapoti. Kai kurie iš vežamųjų turėjo aukštą temperatūrą, buvo nusilpę ir prašė gydytojų pagalbos. Apie tai sužinojęs komendantas liepė įsakyti viršilai kiekvienam iš plaktam dar įkirsti po 10 ryškščių. Įsakymas buvo įvykdytas.

Perdidelis pasitikėjimas laimėjimu

Kai Sibiro bei čekoslovakų korpuso kariuomenė pasiekė Volgos upę adm. Kolčako asmeniškų įsakymu generolas Gaida su čekoslovakų korpusu užėmė svarbiausias pozicijas visame Rytų fronte, todėl nuo to korpuso veiksmų faktinai priklausė visos Sibiro armijos pasisėkimas ir jos likimas. Nors Sibiro armijos vadovybė adm. Kolčakui pareiškė griežtą protestą, įrodinėdama, kad toks žygis baisiai įžeidžia Sibiro armijos vadovybę, palatū armijos moralę ir prives prie katastrofos, bet Kolčakas į tai nekriepė dėmesio.

Mogarchistų grupė, kuri visą laiką užkulis dirigavo adm. Kolčakui, pradėjo įtikinti, jog bolševikų valdžiai jau lemta žlugti, nes Sibiro armijos persikėlusios per Volgos upę, gen. Denikinas jau pasiekęs Kurską ir nebesulaikoma žygiuojas Maskvos link, o gen. Judenčius yra jau prie Petrogrado vartų. Atėjo pats laikas paskelbti manifestą, kad Rusijoje atstatoma monarchija ir jau laikas atsikratyti svetimųjų šeimininkavimo — Santarvės. Be to, kad geriau būtų galima įtikinti Kolčaką,

pranešė, kad žvalgyba turi tikrų žinių, jog Santarvė nori Rusiją, o ypač Sibirą, padalinti įtakos sritimis.

Kad paruošus tam sumanymui dirvą, tokias žinias monarchistai slapta skleidė gyventojų tarpe.

Kad Santarvė norėjo Rusijoje turėti sau palankią valdžią ir per ją atgauti duotas Rusijai milžiniškas paskolų sumas bei investuotus į Rusijos pramonę kapitalus, buvo aišku, kaip diena. To Santarvė ir neslėpė. Monarchistai įtikinėjo Kolčaką, kad nors dabar Santarvė duoda ginklų bei amunicijos ir žada suteikti reikalingą paskolą Rusijos turtų sąskaiton, bet tie ginklai jau gerokai pasenę, o reikalingų paskolų ji Rusijos atstatymui neduos, nes Santarvės valstybės yra prasiskolinusios Jungtinėms Am. Valstybėms. Geriausia turėti reikalingą su pociomis J. A. Valstybėmis, jos be prekybos Rusijoje neturi kitų interesų.

Jau tada JAV Sibiro valdžiai teikė moderniausias ginklus, transporto priemones — garvežius, vagonus ir žemės ūkio mašinas. Dabar Sibiro valdžiai patarė išleisti vidaus paskolą, garantuodamas, kad neišpirktus laktus nupirks, o Rusijos atstatymui, nuvertus bolševikų valdžią, suteiks reikalingą paskolą.

Vidaus paskola buvo išleista ir beveik visus laktus gyventojai išpirko. Tuos paskolų lapus emė visos valdžios įstaigos,

imones bei gyventojai, nes valdžios buvo paskelbta, jog ši paskola išleista JAV pritarant. Tokiu būdu Sibiro valdžios finansai laikinai buvo aptvarkyti. Tuo tarpu už gaunamus ginklus, transporto reikmenis, ūkio mašinas bei reikalingiausias prekes JAV-bėms Sibiro valdžiai mokėjo aukso.

Kelias atgal

Jau buvo paminėta, kad adm. Kolčakas, prieš darydamas svarbesnius sprendimus, pasitardavo su generolu Gaida. Tenka prileisti, kad generolas Gaida monarchistų sumanymui pilnai pritarė ydant praždžius Kolčaką kartu su jo valdžią ir pakenkus Santarvei. Socialistai generolą Gaidą laikė avanturistu, o monarchistai — Santarvės įrankiu ir bolševikų agentu. Kaip iš tikrųjų buvo, tada niekas nieko tikro pasakyti negalėjo, o tik spėliojo. Tikrovė paaiškės šio rašinio pabaigoje.

Kolčakas paskelbė manifestą, kuriame deklaravo, kad bolševikų valdžią dabar gyvena paskutines savo viešpatavimo dienas, kad jau atėjo laikas pasisakyti, jog nuvertus bolševikų valdžią, turi būti atkurta nepribotą monarchija „vieninteliu nedalomai didingai motinolei Rusijai tinkamiausia širdžiai valstybės forma“. Paskelbęs tą manifestą, adm. Kolčakas Santarvės Aukštajai Tarybai davė suprasti, kad Santarvės misija pasibaigė, kad jis kaip Aukščiausios visos Rusijos Valdytojas nuo Santarvės globos atsikako.

APZVALGA

SUKILIMAS IR REVOLIUCIJA

Vienas kanadietis, perskaičius „Naujienuos“ vedamąjį „Naujienuos Revoliucija“ Komunistinio Imperioje“ jį iškirpo ir atsiuntė mums su dvejetu pastabų, kurios, deja, nevisai aiškios, nors ir raudonu rašalu „išdrukuotos“. Bet jos paliečia idomų klausimą, todėl čia jas pagvildensime.

Raudonų pastabų autorius cituoja Leniną (bolševikinio komunizmo tėvą), rašiusį, kad „išradus kulkosvaidį (1905 m.), tironą nebeįmanoma nuversti, net santykiu 1:25, išskyrus, žinoma, karo metą, kai tironui suduodama smūgis iš lauko, ir tai didelis, labai didelis. Todėl Leninai ir metė šūkį į tautą: „Dabar arba niekada“, kai vokiečiai 1917 m. buvo arti Maskvos“.

Pasiremdamas tuo Lenino mokslu ir pavyzdžiu, minėtasis kanadietis įsijė mus, kad mes darą „stambią, nelogišką ir pavojingą išvadą“ — būtent, tą išvadą, kad revoliucija galima.

Mes su jo įspėjimu visai nesutinkame.

Viena, revoliucijos galimumą įrodė tas faktas, kad ji įvyko! Įvyko Vengrijoje ir Lenkijoje. Ta aplinkybė, kad Vengrijos revoliuciją, jau laimėjusią, dabar stengiasi sutrempti Sovietų Sąjungos armija, revoliucijos įvykimo fakto nepanaikina. Taip pat ir ta aplinkybė, kad Lenkijoje nebuvo kruvinų mūšių, nereikšima, jog tenai nėra revoliucijos; ji eina, tik kitokioje formoje ir kitokiu tempu, negu Vengrijoje.

Šitie faktai sumuša Lenino teoriją, kad „nuversti tironą nebeįmanoma“ po to, kai buvo išrastas kulkosvaidis.

Tačiau ir pats Lenino revoliucijos supratimas yra klaidingas. Jisai įsivaizdavo revoliuciją, kaip *sąmokslą*, kuris iš anksto paruošia ir suplanuoja *ginkluotą perversmą*. Tokios revoliucijos idėja pereitame šimtmečiu propagavo ir praktikoj vykdė garsūs prancūzų revoliucininkas *Blanqui*; ir šis jo mokymas todėl yra žinomas, kaip „*blankizmas*“. Pats *Blanqui* visą savo gyvenimą planavo ir organizavo ginkluotus perversmus įvairiose Europos šalyse; buvo pasmerktas mirčiai, sėdėjo kalėjimuose ir t.t.

Jo revoliucijos teorija paremė garsius rusų anarchistas *Michail Bakunin*, o iš jo — *Leninas*.

Pastarasis tą blankistinę idėją dar papildė, studijuodamas Stenkos Razino ir Emeljano

Pugačevo maištų istoriją Rusijoje. Prie blankistinio sąmokslų jįsai pridėjo dvarininkų turtų grobimą ir dvarų savininkų (taip pat ir „buržujų“) žudymą. „Graž nagrablennoje!“

Tokios revoliucijos pasisėkimui, kokią suprato Leninai, svarbu, kad „tironas“ (valdžia) neturėtų ginkluotos jėgos išblaškyti žmonių mases, kurios išeis į gatvę perversmą įvykdžiusiems sąmokslu vadams paremti. Štai dėlko, *Leninas* ir manė, kad kulkosvaidžio išradimas padarė galą ginkluotiems sukilimams, atseit, revoliucijoms.

Revoliucijos be kraujo, liejimo

Leninas nesuprato, kad revoliucija gali įvykti, *neiššovus nė vieno šūvio!* Tokių revoliucijų yra buvę, bet jisai jų nepastebėjo.

Pavyzdžiui, Rusijos 1917 m. vasario - kovo revoliucija įvyko, išėjus darbininkų minioms demonstruoti ir reikalaujant *Duonos* — ir caro kariuomenei atsisakius į demonstrantus šaudyti. Nebuvo nei maištų, nei barikadų, nei kruvinų kovų, bet despotizmas smuko — dėl to, kad armija atsisakė jį ginti.

Panašus dalykas asitiko 1953 m. rytinėje Vokietijoje, kur taip pat išėjo į gatvę demonstruoti darbininkų minios, metusios darbą, — komunistų milicija nenorėjo arba nedrįso jas pulti. Komunistų diktatūra sugriuvo, nors sukilusieji „darbininkai“ neturėjo ginklų. Kraujo liejimas prasidėjo tik tada, kada sovietų garnizonai atėjo į pagalbą Piecko-Grotewollio klinkai ir paleido į darbą tankus prieš darbininkų minias.

Leninui tokios revoliucijos buvo *nesuprantamos*. Todėl ir 1917 m. vasario revoliuciją jis laikė „netikra“. Kas čia per revoliucija, jei nesilieja kraujas! Ir, kas dar aršia, revoliucija įvyko, jam sėdint šveicarijoje ir nė piršto nepajudinus, kad ji įvyktų! (Leninas, iš tikrųjų, tada skelbė, kad revoliucija Rusijoje „negalima“). Jisai ryžosi grįžti tuojau į Rusiją ir padaryti tenai „tikrą revoliuciją“. Jam pasisekė nuvažiuoti į Petrogradą, su vokiečių generalinio štabo pagalba, ir jisai paruošė spalio - lapkričio perversmą, kuris savo esme buvo ne revoliucija, o *kontr-revoliucija*. *Leninas* nuvertė revoliucinę demokratinę vyriausybę.

To perversmo pasekmės dar iki šiol nepaliauja kankinusios Rusiją ir visą pasaulį. Bet šiandien jau kyla *revoliucijos* prieš bolševikų tironiją. Ir pasirodo, kad jos yra galimos!

Žvilgsnis į netolimą praeitį

Šiais metais mirė dr. Stasys Matulaitis galėjo ir mėgo rašyti. Visai galimas daiktas, kad jo buvo planuojama parašyti savo prisiminimus. Jo gyvenimas buvo vingiuotas, šakotas, daug kas jo nuveikta ir dar daugiau parašyta. Turėti jo atsiminmus būtų ne tik pravartu to laiko tarpsniui, bet ir Stasio Matulaičio asmenybei pažinti. O tai buvo vyraus, nelinkęs visiems lankstyti. Jis drįso sakyti teisybę į akis. Dėl šito jo būdo savybės jis daug turėjo nukentėti. Ir gal neteko jam sumestų savo prisiminimų parašyti dėl nelemtai susidėjusių gyvenimo aplinkybių. Rodos, jis priklaušė lietuvių komunistų partijai, bet tą savo padarytą žingsnį jis didele kaina išpirko — skaudžiai nukentėjo nuo savų bendraminčių, gal tikriaus bus nuo savų partiečių, nes širdy ir savo raštais jis nuosakiau komunistu niekuomet nebuvo, Gilus lietuviškojo patriotizmo nujautimas ir jo supratimas jam neleido prarasti savo asmenybės ir tapti partijos vien tik automatu, kitų jos pastumdėliu. Jo raštuose ir veikime visur pirmo eilę kyšojo lietuviybė. Jam ir daugiausia teko nuo Vinco Kapsuko ir kitų, kodėl jis savo kūrinyje iš Lietuvos praeities pavadinavo lietuvių tautos istoriją. Anuomet akiai rusus komunistus pasekusieji lietuviški komunistai, bent jų žymioji dalis, negalėjo prileisti, kad lietuvių tauta galėjo turėti savą bendrą praeitį. Jie tarė, kad nebuvo ir negali būti bendros kultūros, net bendros kalbos, o buvo tik darbininkų bendri reikalai, jų bendra kultūra, o visa kita jiems buvo svetima. Ir tai jie tada taip rašė ir kalbėjo, kaip rusai komunistai jau gėrėjosi rusų tautos praeitimi, ja didžiavosi ir susirado tokių, kurie „įrodinėjo“, kad rusų tauta pranašesnė už kitas, nes ji veik visų tikrųjų mokslų pradininkė buvo ir kartu sukūrė ne tik pasaulinio masto revoliuciją, bet ir savo revoliucinę kalbą.

Garsųjų komunistų krūtinės pradėjo puotūs Rusijos imperializmo kūnytojai Suvorovo ir Kutuzovo įvairių laipsnių ordinais.

Galima prileisti, kad Stasys Matulaitis tais ir kitais reikškiniais buvo susirūpinęs ir panūdė jais pasisakyti. Pasisakyti nors ir prisiminimuose. Ir štai 1931 m. spalio-lapkričio m. „Priekalo“ Nr. 5 tilpo dr. St. Matulaičio tokių prisiminimų žiupsnelis. Jis įdomus, juo labiau, kad ten kalbama ir apie kitus varpininkus, su kuriais

liucijos prieš bolševikų tironiją. Ir pasirodo, kad jos yra galimos!

jis kartu pradėjo visuomeninio politinio gyvenimo karjerą. Ir pirmųjų varpininkų, „Varpo“ organizatorių, jo redaktorių ir bendradarbių jau gyvųjų tarpe, mirus anksčiau K. Griniui, vėliau Bagdonui ir Matulaičiui, kitų nepaliko.

Štai tie jo prisiminimai:

„Bet išėjė į gyvenimą aš, kaip ir didžiama kitų inteligentų, palikome tautinio judėjimo rėmėjais: kaslink socializmo, tai keli mūsų buvome tik simpatikai. Po kelių tų srilyų veikimo metų, keli mūsų susipažinome su veikiančiais Vilniuje aršiais socialdemokratais — Domaševičius (Andrius) ir Moravskis (Zukis).“

Atsimenu 1895 m. susirinkimą Vilniuje pas veterinarijos gydytoją pil. Novevičį (Veterinarijos gydytojas Novevičius mirė 1931 m.) Tai buvo nepartinis lietuvių, ypatingai Vilniuje veikiančių susirinkimas. Kalbų gerai neatsimenu. Tas susirinkimas suvedė mus į pažintį su Vilniaus socialdemokratais būtent Domaševičium ir Moravskiu.

Tais pačiais metais vėl buvo susirinkę pas dr. Domaševičių, kur mes, Suvalkijoj veikiantieji: aš, dr. Bagdanavičius (dabar Bagdonas) ir K. Grinius įsirašėme į socialdemokratų ir sudarėmė kuopelę Suvalkijoj. Aš buvau karininkas. Nors mes priklausome prie socialdemokratų, bet veikimas mūsų pasireiškė tik tuomi, kad sumokėdavome kas mėnesis 1 rublį nario mokesčio ir tiek. Grinius nieko bendro su socialdemokratų idėja neturėjo, tik tiek, kad pinigą sumokėdavo. Užtat d-ras Bagdanavičius išvežė uolus socialdemokratas. Nuvažiavęs pas jį, aš visuomet atrasdavau pas jį ant stalo gaulintį vokiečių socialdemokratų žurnalą „Neue Zeit“. Rodėsi, tai bus nuoseklus socialdemokratas. Bet tai buvo tik nesupratimas. Dabar tas uolus „Neue Zeit“ skaitytojas labai artymas tautininkams. Aš palikau prie socialdemokratų, nors manyje dar kokią laiką buvo dylipumas. Iš vienos pusės rašiau į „Varpą“ ir „Čkininką“, iš kitos priklausiau prie socialdemokratų. Kaip ilgai gyvavo mūsų kuopelė Suvalkijoj — neatsimenu gerai. Rodos neskaityto metais savo amžiaus.

1896 m. atsimenu, buvau Vilniuje socialdemokratų suvažiavime, kurioj gatvė — neatsimenu. Žinau tik, kad pas moterį bute. Buvau aš ir Bagdanavičius. Atsimenu, bu-

vo ir dar visi jaunas gimnazistas Dzeržinskis, kurio daugiau man matyti neteko. Gerai neatsimenu, kad ten buvo svarstoma. Man rodos, tai buvo kaip tik organizacijos LSDP susirinkimas“.

Čia tenka pastebėti, kad Daktaras Bagdonas-Bagdanavičius buvo uolus Lietuvos slaptosios spaudos platintojas. Jis naudodamasis gydytojo padėtimi per Naumiesčio ir Kybartų multi-nes slaptai parsinešdavo Tilžės spausdinamus lietuvių tada ėjusius laikraščius.

Čia Matulaitis pripažįsta, kad pas jį būta kurį laiką dylipumo. Bus tikra, kad jį tas dylipumas neatleido visą jo margą, našų, nuotaikingą gyvenimą. 1918 m. parvykęs iš Rusijos, jau ten pasekė lietuviškus komunistus, atėjo Vilniuje į slaptą Lietuvos socialdemokratų vietos kuopos susirinkimą ir atvirai pasisakė, kad jis nėra galutinai iki šiol apsisprendęs ar eiti su bolševikais ar priklausyti socialdemokratams.

O pasilikęs gyventi Lietuvoj nenutraukė ryšių su komunistais, gal savo dukros veikiamas. O paskui išvyko Minskan.

Ir dar kas įdomu, kad dr. St. Matulaitis sakosi neprisimenas, koks 1896 m. Vilniuje buvo Lietuvos socialdemokratų suvažiavimas, nors pats tame suvažiavime dalyvavo, ir jam tik rodos, kad tai buvo organizacinis suvažiavimas. Jei tokis buvo, rodos, jis gerai galėjo įstrigti į atmintį. O gal, gal tai savotiška duoklė lietuviškai kalbantiesiems komunistams — nenorą išaiškinti Lietuvos socialdemokratų veikimą. Tais metais, kaip tik dr. St. Matulaitis buvo labai lietuviškų komunistų puo-lamas.

(Žiur. 1930 m. „Komunisto“ Nr. 6 str. „Nacionalpatriotizmas lietuvių komunistų elisė Sovietų Baltarusijoje“, nors ten dar dr. St. Matulaitis nebuvo išvydintis, bet jis buvo vienas žymesnių Minske lietuvių komunistų tarpe veiklų; žiur. 1931 m. „Komunisto“ Nr. 3 sekr. „Buržuaziniai lalsvamaniškumo knygutė“, ten buvo kritikuojama St. Matulaičio knygutė „Kaip atsirado dievai ir tikyba“). O vėlesniais laikais, tai kas komunistų spaudos leidinys, tai dr. St. Matulaičio akėjimas. Ir iki tol jį nepalėdo V. Kapsukas, Leonas-Leonavičius-Pušinis, Beržinis, Z. Aleksa ir kiti iki dr. St. Matulaitis nebuvo padėtas kalėjimui, paskui išstremtas. Karo metu prireikus gydytojų, jis surastas Kazakstane ištrėmė ir ten mobilizuotas kaip gydytojas ir paliktas Kazakstane.

Gal dėl šių gyvenimo neaukių sąlygų sumestus parašyti savo prisiminimus ir St. Matulaitis.

(Tęsinys 6-me pusl.)

Los Angeles, Calif.

Dail. Juozo Pautieniaus paroda

Šiais metais Los Angeles, Calif., Dailių Menų Klubas jau suruošė dviejų dailininkų parodas: Antano Rūkštelės (gegužės 26 ir 27 d. d.) ir Juozo Pautieniaus lapkričio 10 ir 11 bei 17 ir 18 dienomis (du savaitgaliai).

Ant Rūkštelės paroda spaudoje buvo teigiamai įvertinta ir visuomenės šiltai sutikta.

Juozas Pautienius iš Cicero, Illinois (5300 West 23rd Place) prisiuntė 34 kūrinius, kurių tik dalis yra parduodamų. Pirmomis dvejomis dienomis lankytojai nupirko 5 paveikslus, kurių viena yra net iš New Yorko, N. Y., veikėja p. S. Cerienė-Mulks. Kiti kūrinių nupirkėjai yra los-angeliečiai: Bernardas Brazdžionis, Jonas Puikūnas, Antanas Skirius, Elena Tumienė.

Tykusis parodos atidarymas įvyko šeštadienį, lapkričio 10 d. 3 val. p. p.

Oficialusis dail. J. Pautieniaus kūrinių parodos atidarymas buvo sekmadienį, lapkričio 11 d., 12 val. Įvedamąjį žodį tarė parodos tvarkytojas ir ja daugiau siejasi besirūpinas dail. Antanas Rūkštelė, Dailių Menų Klubo narys. Jis pasidžiaugė gražių kultūrinių įvykiu ir jo autoriumi dailininku Pautieniumi, kuris iš už tūkstančių mylių, iš Cicero, Illinois, prisiuntė keliasdešimt kūrinių, kad ir Los Angeles lietuviai galėtų jais pasidžiaugti, papuošti savo namus ir namelius, būtus ir butelius, kambarius ir salonus.

Oficialiam atidaromam žodžiui pakviestas Lietuvos garbės konsulas Dr. J. J. Bielskis visų pirma padėkojo Dailių Menų Klubui, kuris, tebūdamas vos kelių mėnesių amžiaus, jau yra suruošęs dvi garsių lietuvių dailininkų parodas, yra apjungęs įvairių sričių menininkus ir gražiai prisideda prie lietuviško kultūrinio gyvenimo pulsavimo Kalifornijoje. Jis pasidžiaugė dail. Pautieniaus kūrybine iniciatyva, kurio nors asmeniškai nepažysta, tik žino iš spaudos, o šiandien, štai ir iš įdomių paveikslų.

Kalbas užbaigė dail. Rūkštelė pranešdamas, kad vienas dail. Pautieniaus paveikslas leidžiamas traukimam; bilietėlio kainą 25 ct. Kitą sekmadienį, parodą uždarant, bus leidžiamas tokios kainos paveikslas, kiek bus surinkta pinigų. Gausius susirinkusius kvietė pasklisti po salę ir pasidžiaugti lietuvių dailininko kūryba.

Dail. Juozas Pautienius J. A. V-se yra turėjęs keletą savo vieno ir su kitais dailininkais parodų: Chicagoje, Ill., Cicero, Ill., New York, N. Y., Washington, D. C., Cleveland, Ohio ir dabar Los Angeles, Calif. Europoje parodas yra suruošęs Vokietijoje ir Lietuvoje, kur yra gimęs ir išsimokslinęs. Įvairių apžvalgininkų ir kritikų dail. J. Pautienius yra gražiai įvertintas, o prof. Ig. Šlapelis net parašęs studiją — knygą apie dail. Pautieniaus kūrybos kelią.

Dail. J. Pautienius yra įdomus menininkas tiek spalvų, tiek jų perdavimo būdu, nors dažniausiai vartoja "špachtelinę" techniką — dažus dedamas vieną greta kito kaladėlėmis, kurios iš arti atrodo nesulipinusios, bet iš toliau sudaro darų koloritą, miela ilgiau žiūrinioms akims. Dėl to "atstumo" dail. Pautienius daugiau aprėžto skaičiaus mėgiamas. Jo paveiksluose yra taip vadinamo modernizmo, kuris, tačiau, turi lietuvišką sielą. Jo kūryba — gražus siūlas lietuviškame tapybos mene.

Kęstutis Gardinas

Rockford, Ill.

Lietuviai labdaros darbuose

Nevisada perteklių gyvenantis žmogus parodo gerą širdį savo artimui. Dažniausiai kito žmogaus nelaime atjaučia tie, kurie patys tokias nelaimes pergyveno ir dabar nesiekia vien turtus susikrauti.

A. A. Baliui špokui mirus, susidarė apie \$3,000 išlaidų, kurias žmonai reikia pakelti. Atsiranda žmonių, kurie stengiasi palengvinti šią našlą ir kiek išgalėdami aukoja. Ypač velionio kolegos ir vietiniai lietuviai šį reikalą remia. Ponios Puzienė ir Merkeliene aukojo po \$1.00, p. p. Grubeliai — \$2.00, p. p. Augučiai — \$5.00, J. Kuprionis iš Louisiana — \$10.00, p. p. Jucevičiai — \$50.00, Jokūbas Jezukevičius, tas Rockfordo džiukų karalius, tikrai karališkai pasirodė ir paaukojo \$100.00.

Aukoms rinkti buvo suorganizuotas komitetas ir visi to komiteto nariai paaukojo po \$10.00. Tam pačiam tikslui sekmadienį, gruodžio 9 d., Lietuvių klubo salė bus rengiami pietūs. Klubo direkcija žadėjo salę papiginti arba visai nemokamai duoti.

* * *

Iš už geležinės uždangos atsisaukia lietuviai per laiškus prašo pagalbos. Mūsų geraširdiškieji p. p. Jusevičiai jau pasiuntė 34 siuntinius su vaistais ir drabužiais. Reikia žinoti, kad jau jie nebejauni, o tie doleriai ant medžių neauga.

Vyrai ir moterys darbuojasi, įsijungia į Balfą, rengia gegužines, pobūvius, renka pinigus, drabužius savo nelaimingiems Vokietijoje pasilikušiams ar Sibire kenčiantiems broliams. Yra ir tokių, kurie tik šaltai iš šono žiūri ir šaiposi; nė darbu nė doleriu neprisideda.

* * *

Mūsų buvę biznierių Juozas Misevičius ir jo žmona Adelė užaugino sūnų, išmokslino, pastatė ant kojų, nupirko namus ir įvedė į biznį. Paskui dviems pasidarė nuobodu gyvent, nors televizija ir radijas kurkia per dienas. Abu paėmė vieno mėnesio visai svetimą dukrelę auklėti. Parodė meilę tai mažai našlaitei. Jie turi pakankamai išteklį mergaitei išauklėti ir išmokinti.

* * *

Ponia Jameikienė pastatė ant savo vyro a. a. Mečislovo kapo paminklą. Giminės ir draugai buvo pakviesti dalyvauti paminklo pašventinime.

* * *

Ponia Jakimčienė tikrai turi kuo džiaugtis. Sūnus Zigmąs, baigęs Purdue universitetą įstojo kariuomenėn ir buvo pasiųstas į Vokietiją. Stovyklose ten buvo sulaikytas jo tėvelis: negalėjo įvažiuoti į Ameriką dėl dėmės ant plaučių. Zigmąs pats ėjo į konsulatą ir dėjo pastangas tėvelį pasiimti. Dabar Zigmąs ką tik sugrįžo iš Vokietijos ir gavo pranešimą "iš Amerikos konsulo, kad tėvelis gaus vizą ir Kalėdoms jau bus Rockforde. Žvalgas

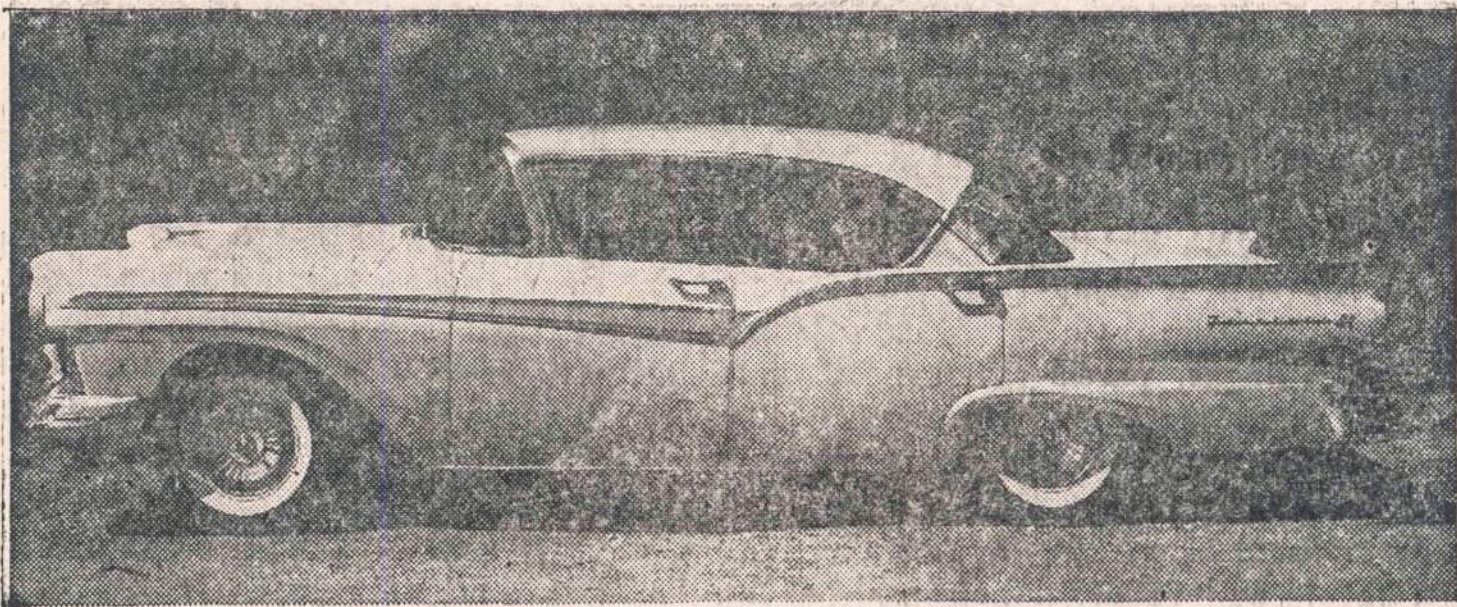
Dingo medžiotojai, rado tik jų valtį

Trijų dienų pastangos surasti du kareivius iš Great Lakes laivyno bazės, išplaukusius medžioti ančių, nedavė vaisių. Rado tik jų valtį. Kareiviai, Edward Payne, 25 m., iš Kansas City, Mo., ir Joseph Fornicola, 30 m., iš Bellefonte, Pa., bus nuskendę. (v)

Kiekvienas, svečiams rezervuotas staliukas, bus nemokamai aprūpintas šampano bonka, konfeti ir serpentiniais.

Programą atliks iš New Yorko atvykęs VITALIS ŽUKAUSKAS.

Pradžią 8 val. vakaro. Staliukas galima užsisakyti iš anksto telefonu: VICTORY 2-6172

From the road up, 1957 Fords are a complete departure from previous models. They will be unveiled by Ford dealers in 19 body styles, of which this is the four door Victoria, a member of the new "Fairlane 500" series. Fairlane models are nine inches longer and four inches lower than their 1956 counterparts. Though the new models are lower, interior headroom is as great as last year, since the car's chassis and floor are re-designed for a lower center of gravity.

Išgelbėjo iš degančio namo 12 gyventojų

Kilus gaisrui 4 aukštų name, 1117 W. Grand ave., dūmai ir ugnis pastojų kelią viršutinių aukštų gyventojams.

Ugniagesiai laimingai išnešė 6 suaugusius ir 6 vaikus pro langus. Ugniagesių viršininko pavaduotojas Daley mano, kad namas buvo padegtas. Nuostolių padaryta už \$25,000. (v)

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVISKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

FREE ESTIMATES — NO OBLIGATIONS

WE SERVICE AND INSTALL EVERYTHING WE SELL

biggest bargain in home heaters today!

Siegler
PATENTED AUTOMATIC
GAS HOME HEATER
with exclusive

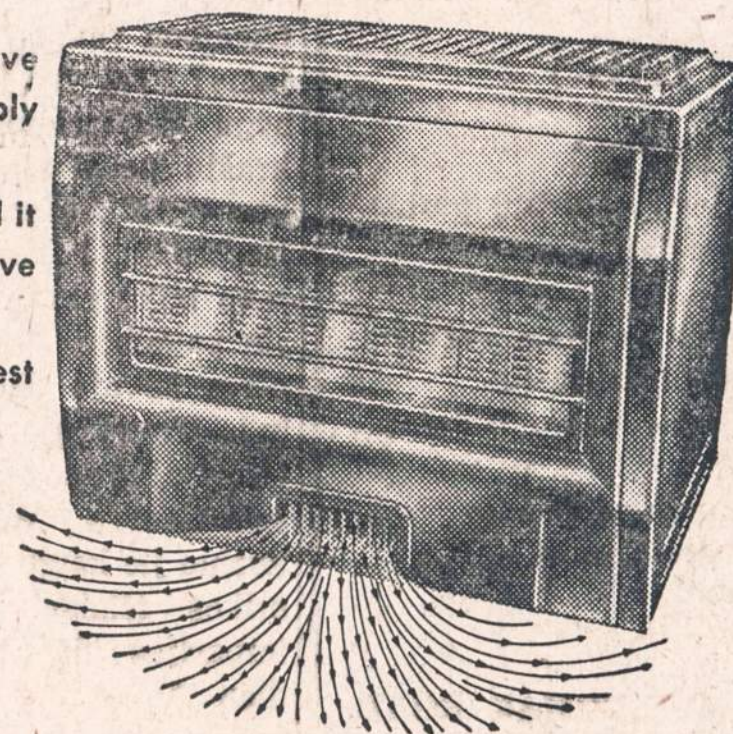
"TRAVELING HEAT"

Enjoy Warm Floors! Heat "travels" to every room without costly furnace pipes or registers to install!

Discover the miracle of Siegler's exclusive "Traveling Heat" and live more comfortably this winter!

A Siegler actually pays for itself with fuel it saves! You get up to twice the heat! You save up to half the fuel!

Come in . . . See Siegler . . . It's the biggest bargain in home heaters today!

ONLY **Siegler**
GIVES YOU ALL THIS!

- PATENTED HEAT TUBES that use the hottest heat!
- PATENTED BUILT IN BLOWER SYSTEM forces heat down to the floor, "travels" it to every room!
- HEAVY CAST IRON CONSTRUCTION!
- LIFETIME PORCELAIN FINISH!
- A.G.A. APPROVED!
- MONEY BACK GUARANTEE!
- HEATS LIKE MAGIC — even with the gas off!

Is your heater FOOLIN' and FREEZIN' you?!

DID YOU EXPECT A WARM HOME WHEN YOU BOUGHT YOUR HEATER?

- ARE YOU CONFINED TO ONE ROOM?
- ARE YOUR FLOORS ICY COLD?
- ARE YOUR CEILINGS OVERHEATED?
- IS YOUR HEAT GOING UP THE CHIMNEY?
- ARE YOUR FUEL BILLS TOO HIGH?

WHY WAIT UNTIL NEXT YEAR?

SWITCH NOW — TO A **Siegler**

OGDEN STOKER SALES & SERVICE CO.

1314 WEST GRAND AVENUE

ALL PHONES SEELEY 3-7112

CHICAGO, ILL.

Lietuvių Auditorijos 5 metų sukaktuvių proga šeštadienį, lapkr. 24 dieną rengiamas

ŠAMPANO BALIUS

ŠOKIAMS GROS BALIO PAKŠTO ORKESTRAS

Svečių priimame tiek, kiek galima susodinti prie staliukų.

Padėkos Dienos išvakarėse

Lietuvių Auditorijoje šokiai

apatinėje svetainėje.

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

Apvertė automobilį su 8 šeimos nariais

laikis negalėjo įvykdyti. O gal ir liko, kurie nors jo prisiminimų užrašai, bet iki šiol lietuviškai kalbančių komunistų neskelbiama, nors pasižadėta dr. St. Matulaučio raštus išleisti ir aprašyti plačiau jo gyvenimas.

Bet ir tie trumpučiai St. Matulaučio čia paskelbti prisiminimai jau įneša šiek tiek šviesos mūsų tautos praeitį. Tai sumetimais jie iš "Priekalo" čia pakartoti.

J. Vlks.

Susidūrus dviem automobiliams Wentworth ave. ir 57 st., vienas iš jų apvirto, o kitas nuskubėjo iš nelaimės vietos.

Apverstasis automobilis nučiuožė stogą apie 25 pėdas. Jame buvo Mr. ir Mrs. Knuckles, iš 2227 W. Division ave. ir jų šeimos nariai. Laimė, jie visi išliko gyvi. Tačiau trys vaikai buvo sužeisti, vienam įlaužė petikaulį. (v)

Kovos dėl laisvės

(Ryšium su lietuvių mitingu Chicagoje vengrų kovotojams paremti)

Labai džiugu girdėti, kad lietuviai gyvai reaguoja ir atjaučia vengrų laisvės kovą. Chicagoje buvęs mitingas, pareiškęs moralinę ir nors mažą materialinę paramą vengrų laisvės kovotojams, neabejotinai prisidėjo prie jų laisvės lygesvaros palaikymo kovoje su milžiniškai stipresniu, teroro ir karo ištroskusių okupantu. Po susirinkimo išnešta rezoliucija taip pat atkreipia dėmesį A. L. Tarbos, kad nebūtų praleidžiama nei viena proga kreiptis į Amerikos valdžios vyrus dėl suteikimo pagalbos tautos kovojantiems už savo kraštų laisvę. Nes, savaime aišku, vengrų kova šiandien yra tuo pačiu mūsų kova.

Šia proga norėtusi priminti, kad nebūtume per daug naivūs ir išdrįstume pažūrėti atviro akimis į dienos įvykius. Jei jau ryžtamės kreiptis į Amerikos valdžios vyrus dėl pagalbos, kurios jie nesuteikė vengrų laisvės kovotojams, tai ne mažiausio pagrindo nėra tikėtis, kad ji būtų suteikta rumūnams, lenkams ar lietuviams panašiais atvejais. Dėl to kreiptis į Amerikos politiką vairuojančius asmenis, reikia pirmiausia apeliuoti į jų sąžinę, kad neužtenka geros valios bei užuojautos pareiškimų, bet suteikimas pagalbos tokiais atvejais yra jų moralinė pareiga.

Visiems aišku, kad vengrų laisvės kova buvo sužlugdyta tik didžiųjų valstybių abejingumo ir neryžto dėka išeiti jiems pagalbon. Dėl to ir atsakomybė dėl šios kovos nepasisekimo tenka didžiosioms valstybėms. Ką reiškia Amerikos neutralumas net neleidžiant savo piliečiams savanoriškai įsijungti pagalbon vengrų laisvės kovotojams? Tai yra truputį daugiau negu izoliacionizmas. Ar šio krašto politikai gali užmiršti kuo buvo Amerikai: Lafayette, Kosciuszka, Pulaski ir daug kitų savo laiku savanoriškai atvykusių pagalbon Amerikos žmonių kovoję dėl tų pačių tikslų? Tų vyrų vardai Amerikos istorijoje yra garbingai įrašyti šale George Washington'o, su kuriuo jie kartu kovojo dėl Amerikos išlaisvinimo iš Anglijos imperijos globos. Ar gali šiandien Amerikos politikai likti neįsijungę kaip ta pati kova dėl laisvės eina Europoje, kurios pagalba anksčiau naudojosi ir šio krašto žmonės?

Antra: šiandieninė Europos politinė vaizdas nesusiformavo pats savaime, bet jis buvo numalysas ir sutartas įvairių konferencijų metu antrąjį pasaulinį karą laimėjusių didžiųjų valstybių: Amerikos, Anglijos ir Rusijos. Dėl to tiesioginiai dabartinės padėties Europoje ir yra atsakingos tos pačios didžiosios valstybės, ypač šiuo metu, kaip tautos po geležine uždanga parodė ryžtingą norą nusikratyti joms primestos pokarinės komunistinės globos. Atrodo, kad šis tautų laisvės troškimas, nežiūrint savižudiškos kovos, yra pakankamai įrodytas ir niekas turbūt nenorės, kad šis pasipriešinimas okupantui būtų vedamas iki paskutinio kraujo lašo. Komunistinė žmonių naikimo mašina, praradusi dešimtimis milijonų nekaltų žmonių gyvybių, atrodo negreit pasprings, jei jai dar tektų praryti ir keletą dešimčių milijonų daugiau. Netikėtumai atrodo čia nelabai galimi, net ir po šiandieninių įvykių.

Artėjant A.L. T-bos šaukiamam organizacijai suvažiavimui nesigraudinkime per daug patys savęs dėl per menko patriotizmo ir panašiai, kuomet matome, kad net ir kruvinų kovų dėl laisvės pavyzdžiai ne per daug sujaudina sąžinę didžiųjų politikų, nešančių dalinai atsakomybę dėl šių paskutinių įvykių. Žiūrėkime į tiesą atviromis aki-

mis ir nevengkime jos pasakyti laiku ir vietoj — ten, kur ji reikalinga pasakyti. Kitaip vargu ar apsimokėtų mūsų kelionės Washingtonan.

Žydai drįsta, nors ir nelabai įtikinamai, pateisinti savo kariuomenės įsibrovimą į arabų kraštus ir ieško pavyzdžių Amerikos istorijoje, sakydami, kad ir Amerika būtų taip pasielgusi kaip pasielgė Izraelis. Dėl to ir mes, nors būdami kitokioje padėtyje, negu žydų mažuma, bet savo laisvės byloje turėdami neabejotiną teisybę savo pusėje, neprivalome jos bijoti pasakyti atvirai. — A. Vainius.

Chicago Lietuvių Tarybos draugijų konferencija

Pereitą sekmadienį, lapkričio 18 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko Chicago Lietuvių Tarybos draugijų konferencija, kuri pirmininkavo Dan Kuraitis.

Sveikinimo kalbą pasakė Lietuvo konsulas Dr. P. Daužvardis. Raportus padarė išdėtininkas ir kontrolės komisija, kuri patikrino metinę atskaitomybę.

ALT sekretorius Dr. P. Griškaitis kalbėjo apie neseniai New Yorke įvykusį metinį ALT suvažiavimą, nupasakodamas jo eigą ir jo darbus.

Sudėta daugiau negu \$700.00 aukomis. Išrinkta nauja valdyba, kuri pareigomis pasiskirsytys vėliau. — K.

Iš Čikagos į New Yorką autobusu per 21 val.

Pravedus Indianos autostradą (turnpike) ir ją sujungus su Ohio ir Pensilvanijos naujaisiais plentais, dabar Greyhound autobusai suvažinėja kelią tarp Čikagos ir New Yorko 3 val. greičiau.

Anksčiau autobusus eidavo 24 val., dabar — 20 val. 45 min. sustojant pakeliui Clevelande, Harrisburge ir Philadelphiaj.

Dėl gandų apie p. V. Klivicką

Teko girdėti, kad man rašant Visų šventųjų parapijos istoriją aš sakęs, jog p. V. Klivickas nęgins per parapijos karnavalą padegti bažnyčią. Turiau viešai pareikšti, kad apie p. V. Klivicką, kurio net nepažinau, nesu to sakęs, nė iš ko nors apie tokį jo pasiūlymą girdėjęs. Rašant minimą veikalą da- li medžiagos teko rinkti iš žmonių pasakojimų, kurie nevisada pilnai atitikdavo tikrąybę. Daugelį faktų teko pasiekti asmenų patikrinti. Taip atsitiko ir su faktu apie mėginimą per karnavalą padegti parapijos bažnyčią. Kaip man nupasakojė parapičiai, tai mėginęs padegti bažnyčią buvo visai kitas asmuo, ne p. V. Klivickas. Pavardę skamba kiek panašiai, tad gandonešiai bus ir sumaišę su p. V. Klivicko pavarde.

P. Abelkis, Visų šventųjų Parapija knygos autorius.

RECEIVING AND STOCK MAN FOR AUTOMOTIVE PARTS

Learn zone order filler duties. Pleasant work and good company benefits. Steady work for dependable man.

Chance to advance.

See MR. STARK or MR. KAPOLNEK

STANDARD UNIT PARTS CO.

515 West 35th Street

— Koks šventasis su aodega? — Atsakymą rasite MŠLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJAI NOSE tik už \$1.00!

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANEŠIMAI

Humboldt Park Lietuvių Klubas susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkr. 21 d., 8 val. vak. adresu: 3600 W. North Ave. Visi nariai prašomi atsilankyti. — Valdyba.

Žemaičių Kultūros Klubas laikys susirinkimą trečiadienį, lapkr. (Nov.) 21 d., 1956 m., Hollywood Inn svet. 2417 W 43rd St. Pradžią 7:30 val. vakaro. Nariai prašomi dalyvauti. — Nellie Wilcop, prašt.

JONAS MALINAUSKAS gyveno 6242 So. Troy Street

Mirė 1956 metų lapkričio 17 dieną, sulaukęs 65 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Pakruojaus valsčiaus, Šiaulių apskr.

Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę žmona Benedikta Malinauskienė, pagal tėvus Sidlauskaitė, dukrė Elena, svogerka Julijona Vėgėlienė ir jos dukrė Dana Emu; teta Leveikienė ir jos sūnus Algirdas.

Kūnas pašarvotas Sullivan's koplyčioje, 2701 West 63rd Street, ties Šv. Ritos bažnyčia.

Trečiadienį, lapkričio 21 dieną, 9:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Ritos bažnyčią, po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Jono Malinausko giminės, draugai bei pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukrė ir kiti Giminės.

JUOZAPAS STAPAITIS gyveno 809 West 18th Street

Mirė 1956 metų lapkričio mėn. 17 dieną, 3:30 valandą po pietų, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Jurbarko miestelyje.

Amerikoje išgyveno 43 metus.

Paliko nuliūdę: dvi sesers dukters: Antosė ir Anelė Mackevičiūtės ir jų giminės Kanadoje.

Kūnas pašarvotas Povilo Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.

Trečiadienį, lapkričio mėn. 21 dieną, 1:30 valandą po pietų velionis bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Juozapo Stapaičio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka:

Sesers Dukters ir Giminės.

Laidotuvių direkt. P. Ridikas. Tel.: Yards 7-1911.

URBA Gėlių Mylinčių Vestuvoms Banketams Laidotuviams Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandų Gražiausios Gėlių ir Vainikų, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9070

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegramu / Visas Pasaulis Dali.
KVIETKININKAS
Gėlių Vestuvoms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidotuvų Įstaiga

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE

MAŽEIK & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS

TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE

177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli traukai - Naujaisi kraustymo įrankiai
Jūsų metų patyrimas - Jūsų ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

TRUMPAI

— Lituanicos Skautų Tuntas lapkričio mėn. 22 d. 3 val. Brighton Parko parapijos naujoje salėje rengia Lietuvos Skautų Sąjungos ir kariuomenės įsikūrimo sukakties minėjimą. Programoje: patsnekesys, skautininko žodis, meninė dalis, pasilinksminimas ir dovanų paskirstymas. Kviečiame atsilankyti visus sėses ir brolius skautus, tėvus rėmėjus ir visuomenę.

Tunto Vadija.
— LB Chicago Apygardos suvažiavimui gruodžio mėn. 16 d. atstovais išrinkti dalyvauti Bridgeporto apylinkės: J. Tjūnas, K. Daknevičius, P. Dambauskas, K. Bagdonas, A. Sidlauskas, V. Morkūnas, V. Galvydis, St. Rauskinas, F. Valinskas, P. Šimoliūnas, J. Turčinskas, A. Gintneris ir P. Bagdonas.

— LB Chicago Apygardos valdyba sudarė komisiją lituanistinei paraišiai De Paul universitete paruošti iš Dr. Liaugmino, Dr. J. Joniko, J. Kavaliūno, M. Krikščiuo ir V. Liulevičiaus. Komisija jau paruošė lituanistinių dalykų programą, kuri šiomis dienomis bus įteikta De Paul universiteto vadovybei. Programa sudaroma — lietuvių kalba, lietuvių literatūra, lietuvių literatūros ir kalbos istorija ir t.t. Registracija universitete prasidės lapkričio mėnesio pabaigoje, o studijų pradžia — gruodžio mėnesio pirmomis dienomis.

— L. Šimutis, Draugo redaktorius ir Alto pirmininkas, jau pasižadėjo dalyvauti Chicago Balso apskrities rengiamajame bankete gruodžio mėn. 2 d. Lietuvių Auditorijoje.

— P. Šimoliūnas, LB Bridgeporto apylinkės valdybos narys, nupirko visą stalą 10 asmenų dalyvauti Chicago Balso apskrities vadovybės rengiamajame bankete gruodžio mėn. 2 d. Lietuvių Auditorijoje. Jisai pakvietimus jau išdalino savo pažįstamų tautiečių tarpe, kurie turės progą dalyvauti vakarieneje ir išgirsti įdomių pranešimų bei meninės programos.

— LB Bridgeporto Apylinkės narių susirinkimas įvyko lapkričio mėn. 13 d. Lietuvių Auditorijoje. Pirmininkavo V. Galvydis ir sekr. P. Bagdonas. Pasakui J. Tjūnas padarė veiklos apžvalgą. Nariai pasisakė mokesčio knygos 50 metų spaudos draudimui paminėti prenumeras rinkimo, mokiniamis sekmadieniais bažnyčioje lietuviško žodžio įvedimo reikalu, atstovų ir suvažiavimų rinkimo klausimų ir daug kitų reikalų buvo aptarta. Išrinkta 13 atstovų į LB suvažiavimą.

— Kun. Leonas Kosticinas iš Toronto Dėkavimo šventės dieną, lapkričio 22 d., Ziono Ev. Liuteronų Lietuvių parapijos bažnyčioje laikys pamaldas ir sekmadienį, lapkričio 25 dieną, per S. Barcus programą pasakys pamokslą "Evangelijos Radijo Valandėlės Lietuviams" metu.

— Bridgeporto Namų Savininkų Draugijos susirinkimas turėjo savo narių susirinkimą lapkričio mėn. 13 d. Lietuvių Auditorijoje, kuriame, aptarus aktualius reikalus, buvo nutarta pasveikinti vengrų tautą už didvyrišką vestą kovą dėl šalies laisvės ir prašyti JAV prezidentą, kad jisai padarytų žygį ir sustabdytų kraują praliejimą Vengrijos, kurį vykdo sovietų kariuomenės daliniai.

— Lietuvių Prekybos Namų Furniture Center, Inc., 3224 S. Halsted st., šiemet valdybą su daro: A. Gintneris — pirmininkas, J. Lieponis — vicepirmininkas, Edm. Rudaitis — sekretorius, J. Sklėris — kasininkas ir A. Gaška — valdybos narys. Jie visuomeniniams, kultūriniais ir šalpos reikalams nesigaili paskirti stambesnių aukų, nesikaitant eilinių labdaros darbų.

— C. Lukas pardavė E. Ca-

So. Boston, Mass.

Milžiniškas protestas dėl rusų teroro

Lapkričio 11 d. International Rescue Committee buvo surengusi Bostone milžinišką protesto mitingą dėl Sovietų Rusijos kruvino teroro Vengrijoje. I Mechanics trobesį, kur telpa 10,000 žmonių, susirinko visų pavergtųjų tautų delegacijų su savo vėliavomis ir plakatais. Dalyvavo lietuviai, latviai, estai, lenkai, rumunai, bulgarai, čekoslovakai, ukrainiečiai, tautiški rusai, albanai ir kiti. Visų delegacijų moterys buvo tautiškuose kostiumuose. Delegacijos vėliavos buvo sustatytos estradoje, jų tarpe ir Harvardo Universiteto vėliava, kurią turėjo to universiteto studentų delegacija. Buvo gedulo paradas su vėliavomis. Paskui po Vengrijos vėliava estradoje delegacijos sudėjo gėlių vainikus kritusiems Vengrijos revoliucionieriams pagerbti.

Kalbėjo visų delegacijų kalbėtojai. Nuo lietuvių kalbėjo lietuviškai ir angliškai Stasys Michelsonas, vietinio ALT skyriaus pirmininkas. Žmonės jam karštai plojo, ypač garsiai plojo kalbant anglų kalba. Kalbėtojų tarpe buvo ir Laszlo Istvan, 22 metų amžiaus Vengrijos studentas, kuriam pavyko ištrūkti iš rusų tinklo ir atvykti Amerikon. Jis ilgokai kalbėjo vengrų kalba, kurią vertėjas vertė angliškai. Jisai skaudžiai išmėtinėjo JT organizacijai, kuri nedavė Vengrijos revoliucionieriams jokios pagalbos, išskyrus tuščius žodžius.

Labai aštriai rusų terorą smerkė Harvardo studentų delegacijos kalbėtojas. Jisai perskaitė ir dvi Harvardo studentų ir fakulteto rezoliucijas, smerkiančias rusų komunistų žvėriškumus Vengrijoje.

Dalyvė

— Adomas Vaškys pardavė R. Ascota nuosavybę, esančią 2219 S. Keeler Ave.

— G. Varberis pirkė iš B. Tiven nuosavybę, esančią Skokie apylinkėje.

— Jonas Šeštakas pirkė nuosavybę iš C. Reeves.

— G. Lazauskas pirkė iš Wm. Gillam nuosavybę, esančią Melrose Parke.

— Kazys Šalkauskas pardavė R. Riding nuosavybę, esančią Indiana Ave.

— Kas miręs, o negimęs? — Atsakymas MSLIŲ KNYGOJE. Knygą gausite Naujienose tik metu!

Automobilių nelaimės

Oscar Drews, 67 m., iš 4904 W. 25 st., Cicero, žuvo vietoj, kai automobilis, vairuojamas jo žmonos Margaret, 47 m., susidūrė su kitu automobiliu, vairuojamu Joseph Venterella, 74 m., iš 3646 S. Hamilton ave. Floyd Adams, 30 m., iš Diggins st., Harvard, mirė ligoninėje, sužeistas automobilio nelaimėje, kurioj jo brolis Russel šeštadienį buvo užmuštas.

Mrs. Josie Cole, 40 m., iš 807 S. 14 st., Maywood, buvo užmušta šeštadienio naktį, kai jos vyras Joseph, 36 m., įvažiavo į stovintį automobilį prie 804 14th st., N. Chicago. (v)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Imagine owning a
MAYTAG
automatic washer for
as little as \$0.00 a week!

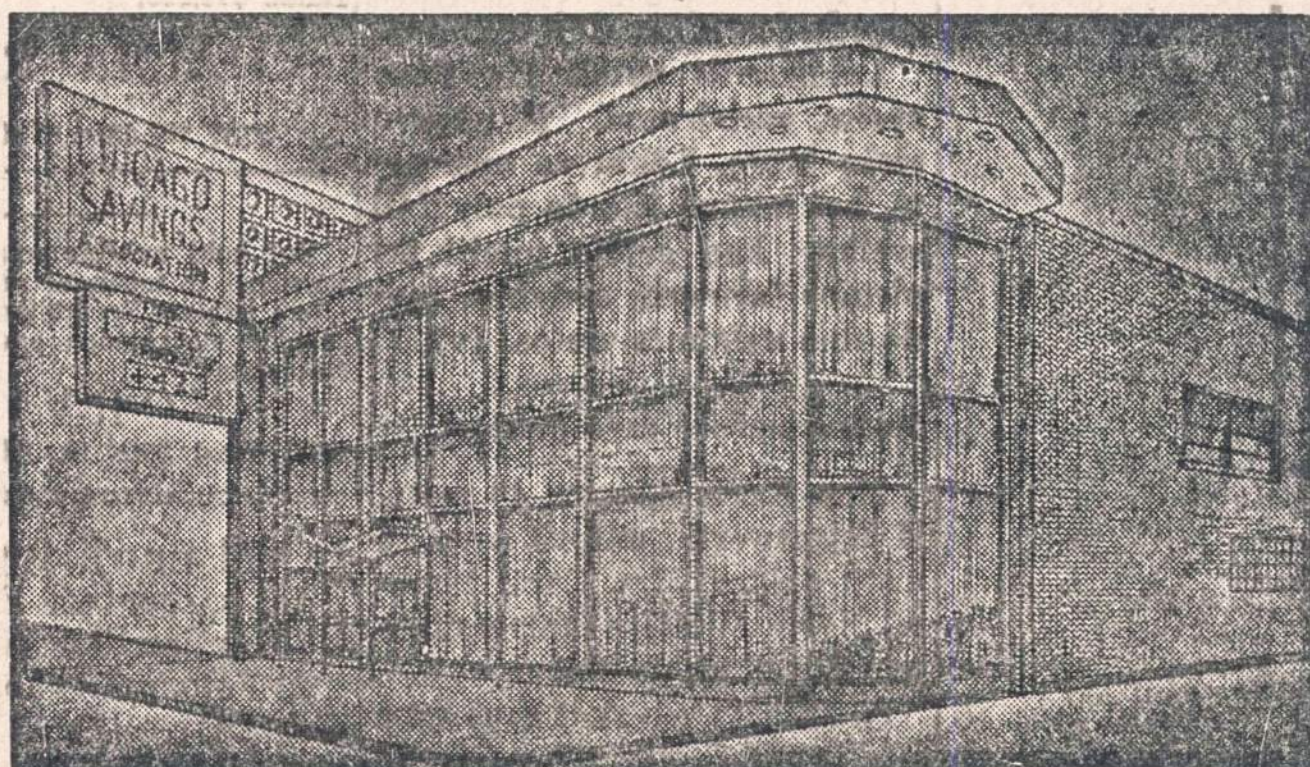
PRICE \$289.00 TRADE-IN \$50.00 FOR OLD WASHER

AMERICAN FURNITURE AND RADIO STORES

1523 N. Milwaukee Ave.

HUMboldt 6-5000

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šauinį atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugausia ir pelningiausia vieta taupomoms pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 Jungtinių Valstijų valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokius draudimus yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstaigų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmoko į išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartinio metu ši įstaiga moka aukščiausius dividendus "paid-up" investmentams). Kas liečia pelningus patarimus — tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokią pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18,000,000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsilaukite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Avenue

GRovehill 6-7575

Chicago, Illinois

Atidarym. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visą dieną, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2555 WEST 47th STREET

B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas. Mokame aukštus dividendus. Kešiuojame čekius. Parduodame ir išperkame vertybes bonus. Taupytojams patarnavimai velni. ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000 Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
M Ū R A S
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų. Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai. Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. po pietų. Kitu laiku susitarus.
Tel.: Prospect 8-2013
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

EVANSTON REST HOME
Let us take care of your loved ones
Bed Patients Accepted
Special Diets - Home Cooking
1729 LIVINGSTON, EVANSTON, ILL.
GREENleaf 5-5850

Tel.: REPUBLIC 7-5803
ADOMAS VAITKEVICIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas.
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas.
ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS
4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

Garsinkitės "N-nose"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir sekmad. ofisus uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezidencija: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9. Antrad. nuo 1-5, Trečiadienį ir Šeštadienį tik susitarus.
Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.
Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 2-7 val. p. p.
Rezid. tel.: STEWart 3-4511
Ofiso telefonai: YARDS 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-to gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6-30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadienį ir sekmad. uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199
Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Tel. ofiso: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.
Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepa šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30. Daily afternoons.
Vakaras: pirmad., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonai: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240
Rezidencijos: PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIEMIMO VALANDOS:
2-4 kasdien ir 6-8 pirmad. ir penkt. Šeštadienį 2-4 val. po pietų. Trečiadienį ir sekmad. uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Moteryų ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Nakti skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St. Beverly Hills
Tel.: BEVERly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po pietų kasdien, išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

DR. O'BRISTANCE
O'BRISTANCE
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priemimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų. Šešt. 2-6 val. popiet.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8 Ser., Subotų ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonai: YARDS 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepa viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. VYTAS TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., trečiadienį ir penktad. 6-9 v. v., šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefonai: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiadienį, sekmad. ir sekmad. uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: PROspect 6-9400
Dr. Ona Vaskevičius
(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvės)
Priemimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Trečiadienį ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonai: HEMlock 4-7895
Namų telefonai: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonai: YARDS 7-7381
Pirmad. Vakaras nuo 6 iki 8 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Trečiadienį ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS.
25 metų patyrimas
Tel.: YARDS 7-1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisai ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8 Trečiadienį, nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis, be operacijos. Idena netikra — artificialė aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.

4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonai: YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Tikrinu klijais ir pagelbėju nepigirdintiems

7 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— TUESDAY, NOVEMBER 20, 1956

Lietuvos kariuomenės 38-toji sukaktis

Šiais metais lapkričio mėn. 23 d. sukanka lygiai 38 metai, kaip Lietuvos pirmoji vyriausybė išleido įsakymą organizuoti Lietuvos karo dalinius. Tą dieną minėdavome Lietuvos nepriklausomybės laikais, minime ir dabar. Minime ne vien dėl to, kad šiuo laiku JAV savo tarpe turime tūkstančius vyrų, tarnavusių Lietuvos kariuomenėje, bet ir dėl to, kad su ta sukaktimi yra surišta valstybės praeitis ir ateitis. Kadangi karys ir pilietis yra tas pats lietuvis, tos pačios tautos ir krašto visuomenės narys, lapkričio 23-ji yra visų lietuvių, kur jie bebūtų ir begyventų, šventė.

Jau 14 metų neįprastose aplinkybėse, ne tada kada pripuola, bet kada galima, nesavoje žemėje, minime lapkričio 23-ąją. Vis dar neįstengiamieji praprasti prie to, kad visur ir visuomet Lietuvos didieji simboliai — Vytis ir trispalvė yra prisidengę giliausio liūdesio ženkais, primena kiekvienam lietuviui, kad jo tėvynė Lietuva yra didelės tragedijos ištikta ir kad dalis jos tikrųjų vaikų yra išblaškyta po platųjį pasaulį, o likusieji savajame krašte be pasigailėjimo pačiais nękšingiausiais būdais naikinami, žudomi. Mūsų karžygių, kritusių nepriklausomybės kovose, kapai sulyginti su žeme ir vietoje mūsų brangių simbolių nepriklausomybės: piau-tavas ir kūjis.

Nors lietuvis ir yra tos liūdnos dabarties prisilėgęs ir tos didelės tragedijos pritrėktas, tačiau ir sytijoje žemėje begyvendamas prisimena lapkričio 23-čiosios dienos ypatingą reikšmę.

Zvelgiant atgal į Lietuvos kariuomenės organizacinį laikotarpį, 1918-19 metus, gaunasi aiškus ir nedvejotinas vaiz-

das, kokios buvo lapkričio 23 dienos pasekmės. Tai diena savo reikšmingumu antroji po vasario 16-sios dienos, nes tik jai priklauso laurai, iš kurių savanoriai - kariai nupynė nevystantį pergalės vainiką.

Lapkričio mėn. 23-ji sudarė pagrindą atkurti Lietuvos sužlugdytą 1795 m. kariuomenę ir įkvėpė mintį šaukti vyrus savanoriais. Lietuvių tautos pasiryžėliai - veteranai Nepriklausomybės akto paskelbė, o savanoriai, talkininkaujant visai tautai, partizanams - šauliams per kovas ir pasiryžimą sudarė sąlygas tam kilniajam Aktui tapti tikrove.

Nelengvos buvo tos kovos už laisvę ir nepriklausomybę. Tūkstančiai karių savanorių, pašauktų ir partizanų - šaulių, pačioje žydinčioje jaunystėje padėjo brangiausią savo turtą — gyvybę; tūkstančiai prarado savo sveikatą — tapo invalidais visam gyvenimui.

Tai buvo nepalaužiamos dvasios, tvirtos būdo, plieninio ryžtingumo ir begaliniai didelės drąsos vyrai, nors ir pradžiūmoksčiai, ar dalinai nepilnametėiai. Už Lietuvos kariuomenės nuveiktus darbus byloja širvintai, Giedraičiai, Radviliškis ir kitos kovų vietos, kurias savanoriai savo krauju įrašė į tautos istoriją. Tai vietovės, kuriose buvo sprendžiamas vasario 16 d. nutarimo likimas.

Lietuvos karys pelnytų garbės pats sau netroško, kaip netroško nė mirties. Tačiau jis norėjo parodyti pasauliui, kad ir lietuviai yra narsūs, nors ir maža tauta, bet turi užtektinai pasiryžėlių-drąsulių, be kurių neįmanoma progresuoti ir lenktyniauti su kitomis tautomis. Lietuvos karys troško tik laisvės ir nepriklausomybės savo tėvynei Lietuvai, ir tą laisvę jis

apvainikavo nevystančiu garbės vainiku.

Kas gi jį skatino ar rėmė? Kokios gi tuo laiku buvo konkrečios užmojės perspektyvos? Jokių. Tat kas gi vertė eiti aukoti savo brangią gyvybę ant tautos aukuro? Visų pirma jis ėjo nuo kraujuoto raudono piau-tuvo ir kūjo ginti tradicinius Lietuvos nepriklausomybės simbolius — Vyties ir Gedimino stulpus; jį tai vertė daryti savo krašto, savo žmonių meilę ir didelį laisvės troškimą.

Šiandien mes esame išvakarėse tos dienos, kuri savo kilme neturi efektingos pradžios, nesutampa su kuriuo nors gilesnės prasmės istoriniu įvykiu, tačiau ta diena savaime tapo istorinė, nes ji atidarė naują Lietuvos kariuomenės istorijos lapą.

Paskutinė Lietuvos kariuomenės šventė oficialiai Lietuvoje buvo atšvęsta 1939 m. lapkričio mėn. 23 d. Lietuvių tauta savo sūnams už jų kančias ir praliėtą kraują padėkos ženklą nulenkdavo galvą. Laisvės varpui skambant sudėdama maldą ir vainiką Nežinomam kareiviui Kauno Karo Muziejaus sodelyje. Šiandien tas šventas kapas yra raudonųjų okupantų išniekintas, tačiau jokia jėga ne priespauda neišraus iš mūsų širdžių to, ką jis simbolizuoja.

Tad ir čia, svetimoje žemėje, ne tik karys, bet ir kiekvienas lietuvis turėtų prisiminti tą garbingą ir reikšmingą dieną, kuri dar nėra nustumta taip toli istorijon ir ją tinkamai paminti, kad ir kitataučių akyse susidarytų vaizdas, jog lietuviai atjaučia ir supranta savo brolių karių sudėtas aukas už laisvę ir moka jas tinkamai pagerbti.

Lapkričio 23-ji yra gilių pagarbos visiems žuvusiems mūsų kariams ir jų žygių prisiminimo diena.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų ReikiaHELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

ENGINEERS AND PHYSICISTS

needed for staff positions in our rapidly expanding electronic control division. This is challenging work on a wide variety of small electro-mechanical control devices

SERVO — MECHANISM TRANSDUCERS
MAGNETIC AMPLIFIERS COMPUTERS
TRANSISTORS AND ELECTRONIC CIRCUITRY.

This work is both a commercial process and atomic energy controlled field.

We have immediate job opportunities for engineers in the following categories:

MECHANICAL DEVELOPMENT
ELECTRICAL DEVELOPMENT
MAGNETIC AMPLIFIERS DEVELOPMENT
FIELD SERVICE
ELECTRICAL TESTS
PROJECT DEVELOPMENT
APPLICATION AND SALES PROJECT
PRODUCT PROCESSES
QUALITY CONTROL
INDUSTRIAL ENGINEERING.

With it's pioneering of the autronic control system in 1921, the Swartwout Company has become the world wide leader in electronic instrumentation for process industries.

Why not phone us now for further information regarding the opportunities for you in this fascinating field of autronics control.

Please call Mr. Richard Engdahl Sunday or Evening at Tuxedo 5-0979 or Mr. Thomas Huss Weekdays at IVanhoe 1-0730.

THE SWARTWOUT COMPANY
18511 EUCLID AVE., CLEVELAND 12, OHIO

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — PardavimuiREAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

NEDIDELE, GERA GROSERNĖ, 71st ir California. Savininkas iš jos greit padarė kapitalą dideliu būdiniu. Nepraleiskite progos pamatyti. Kaina \$4,000. Volodkevicius.

PARDAVIMAS ARBA MAINAI! Marquette Parke biznio gatvėje puikus mūro namas: 4 butai ir 2 būdai. Centralinis šildymas. Dvigubas mūro garazas. Parduos už gerą pasiūlymą arba mainys į kitą kad ir mažesnę namą. K. Juknis.

DVIEJU BUTŲ (4 ir 5 kamb.) namas arti Dams 69th. Šildymas gasu. Garazas. Tik \$12,000. J. Saulys.

3 METŲ 6 KAMB. mūr. bungalow Marquette Parke. Puikiai įrengtas rūsys su apsauga nuo potvynio. Autom. šildymas. A. Linas.

GERIAUSIAS INVESTAVIMAS. 5 akrų žemės su 2 gyv. namais, garazų ir daug kitų priedų Lemont, arti au-gančių pramonės centrų, prie 3 didel-ių kelių. Toj apylinkėj žemė parduoda-ma sklypais, statomi nauji namai, žemės pareikalavimas didelis, o po metų-kitų dar padidės. Nepraleiskite progos išsigyti šį puikų pirkinį už \$18,000. Imokėti apie \$5,000. A. Reklaitis.

BRIGHTON PARKE 6 ir 5 kamb. mūras. Butai modernizuoti. Aut. alyvos šildymas, garazas, \$135 mėn. pajamų ir savininkui 5 kamb. butas. \$25,500. A. Sirutis.

NETOLI LEMONT 37 akrų ūkis, 9 kamb. gyv. namas ir kiti ūkio tur-beisiai bei vištydės. Labai graži vieta prie gero keli. \$27,500. J. Saulys.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE
13 butų po 5 ir 4 kamb. geras mūrinis. Didelės pajamos. Savininkas duoda paskolą.

2 po 4, mūrinis, pastogė, uždari porčiai, centralinis šildymas, garazas. GAGE PARKE

6 butų po 4 ir 3 kamb. gražus ir iki smulkmenų sutvarkytas geras mūrinis. Pleno konstrukcija, platus sklypas. Metinės pajamos \$6,000.

2 po 6 mūrinis; centralinis šildymas. Abu butus galima užimti. \$24,500.

6 ir 4 kamb. mūrinis; centralinis šildymas alyva. Tik \$19,500.

4 butų mūrinis (2 po 4 ir 2 po 4½), alyva šildomas, plieno balkiai, alumi-nijaus langai; 2 auto garazas. Moder-niskai įrengtas savininkui butas — \$38,500. Paskola iš 4½ %.

BRIGHTON PARKE
2 butų, 6 ir 5 kamb. gražiai įren-gtas medinis. Centrinis šildymas, 2 auto garazas. \$15,000.

Maisto ir mėsos krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis. Seniai išdir-btas biznis. 2 kamb. butas, centralinis šild. Viskas parduodama už \$3,000.

2 po 5, labai geras mūrinis. Centri-nis šildymas. Garazas. Tik \$22,000.

KITUR
LIQUOR STORE arti Oak Park. Veikia 22 m. Metinė apyvarta \$132,000. Už raktus \$5,000.

McKINLEY Parke 3 butų pajamų mūrinis, 2 po 6, 1-5; garazas. \$19,500.

KUTRA — NORKUS
REAL ESTATE — INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

BRIGHTON PARKE
Mūr. 3 butai ir maisto kraut., centr. šildymas, garazas. Platus sklypas.

Mūr. 4 butai ir taverna, centr. šild., garazas, Geras biznis.

Mūr. 4 butai: 2 po 6 ir 2 po 4, cen-tralinis šild., garazas. Gera vieta.

Mūr. 2 po 5, centr. šild., garazas.

Med. 5 kamb. ir 3 kamb. sklepe, garazas, centr. šild. Tik \$11,600.

Mūr. 7 kamb., 4 mieg. ir viršuje 4 kamb. Platus sklypas, garazas. Prieina-ma kaina.

GAGE PARKE
Mūr. 2 po 4, centr. šildymas gasu, garazas. Graži vieta.

Naujas mūr. 2 po 5, mod. įrengtas.

MARQUETTE PARKE
Mūr. bung. 5 kamb. ir 1 kamb. pasto-gėje, centr. šild., garazas. \$16,500.

KITUR
Mūr. 2 butai ir baldų dirbtuvė, \$170 pajamų. Kaina \$19,500.

Med. 5 ir 4 kamb. modernūs butai. Kaina \$14,500.

ŠIMAIČIAI REALTY

2737 W. 43rd St. CL 4-2390

Bet koki nekilnojama turta greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, iš-rašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. PProspect 8-5454

Ir vėl nauji įvykiai
Tik ką gauta iš Europos:

1) Šveicariškų laikrodžių;

2) Foto, radijo aparatų (euro-pietiški);

3) Rašomų mašinėlių su lie-tuvių, anglų, prancūzų ir vokie-čių raidynais;

4) Reto gražumo vaikams ve-žimėlių (viename vežimėlyje — du: sportinis ir nesportinis);

5) Plunksnakočių, 14 karatų aukso plunksnomis su 10 metų garantija. Šias prekes siunčiame ir į Lietuvą. Reikalaukite kata-logo ir informacijų pas: J. Kar-velį, 3322 So. Halsted St. Tel.: YArds 7-0677.

P. S. Reikalingas gaminis pe-čius. Taipgi nebrangiai parduo-damas aliejinis. (Sk.)

8 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

—TUESDAY, NOVEMBER 20, 1956

PIRKITE ir parduokite savo nekilno-jamą turtą per mano įstaigą. Naudo-kitės mano teisingu patarNAVimu.

E. KURSIUS

REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

Nejudomų turtų pirkimas, pardavimas bei valdymas. Paskolų parūpinimas.

VISŲ RŪSIŲ APDRAUDIMAI

J. BACEVIČIUS
"VARPAS" REAL ESTATE
General Insurance - Notary Public

5916 So. Western Ave.

REpublic 7-6896 arba HEmlock 4-7085

PARDUODAMI 2 lotai ant Western Ave. Juozapas Čibiras, 4535 S. Honore Street.

GALIMA APŽIURETI 2—5 VAL.
6257 No. Maplewood. Puikus bungalow, 5 dideli kambariai. Uždari porčiai. Keramikos tile vonia. Gazu šildymas, 2 auto garazas. Reikalas parduoti. Prašoma \$19,000. WE 5-4468.

PARDUODAMI 2 lotai ant Western Ave. Juozapas Čibiras, 4535 S. Honore Street.

STICKNEY — 4 kamb. gontų bungalow, pastogė, rūsys; 40 pėdų sklypas. Mirtis šeimoje, \$15,900 arba siūlykite. Svoboda, 6013 Cermak, Bishop 2-2162

1½ AUKŠTO 7 kamb. mūrinis, 3 miegamieji, dujų šiluma, veneičkos užuolaidos, nuo sienos iki sienos kilimai, karnizai užuolaidoms; 2 auto garazas. \$18,000. Šaukite savininką: GROvehill 6-4831

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

29 AKRŲ VAIŠIŲ FARMA
Didelė dviejų šeimų stuba. 20 akrų paskirta vaisiams. Traktorius, irankiai. Pastatai yra gerame stovyje. \$24,000.

JOHN STASIK,
Route 1, Box 408,
BENTON HARBOR, MICH.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMI 4 kamb. daktaro ofi-sui 1-me aukšte. Soninis įėjimas, prieinama nuoma. Jablonski Pharmacy, REpublic 7-2451.

AUTOMOBILES — TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICS
lietuviška gazolinis stotis ir auto taisymas

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys

CONTRACTORS — BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko imokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6508 So. Talman Ave.
GROvehill 6-7092 arba
LAfayette 3-1209

BUILDING, REMODELING
CONTRACTOR

Nauji namai ir garazai, senų namų stogai, kambariai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlock 4-5648

— Mažieji lietuviai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo aukai

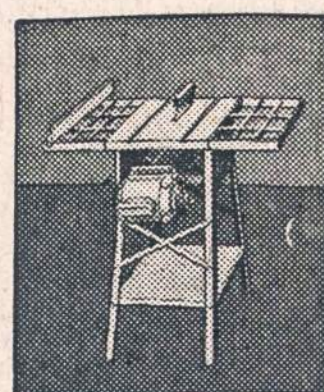
"I don't get it, Little Bill. You say electricity costs less today, but my bill has gone up!"

"Sure, but don't forget you're using almost 4 times as much electricity now, sir!"

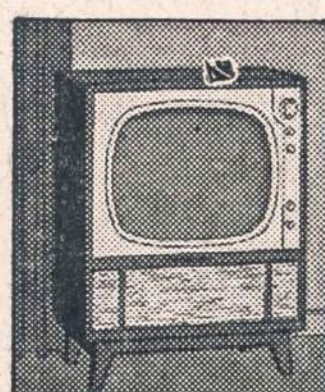

Look what pennies buy today

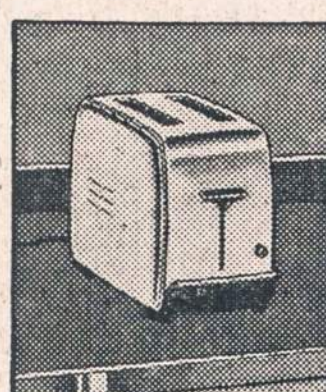
WHEN YOU LIVE THE MODERN ELECTRIC WAY

You can run this electric saw steadily more than an hour for 1¢.

It costs you only 3/5¢ for an hour of television entertainment.

Your electric toaster toasts 18 slices of bread for only a penny.

Costs only 6¢ a load to dry your clothes automatically.

Commonwealth Edison

Public Service Company

"Electricity costs less today, you know than it did 25 years ago!"